

Kritiske råstoffer for energiomstillingen

Politikken på området er ikke bundsolid

Indhold

Punkt

01-22 | **Hovedbudskaber**

01-05 | Hvorfor dette område er vigtigt

06-22 | Hvad vi konstaterede og anbefaler

23-104 | **Et nærmere blik på vores bemærkninger**

23-38 | EU's råstofpolitik udstikker en strategisk kurs, men hviler på et ufuldstændigt grundlag

25-30 | EU's lister identificerer vigtige råstoffer, men de underliggende data, prognoser og metoder er mangelfulde

31-34 | Målene for strategiske råstoffer udstikker kursen, men er ikke blevet begrundet

35-38 | Det er uklart, hvordan EU-finansieringen indvirker på forsyningen af kritiske råstoffer

39-53 | Bestræbelserne på at diversificere importen har endnu ikke givet håndgribelige resultater

42-48 | Handelsforvridninger begrænser adgangen til kritiske råstoffer, og indvirkningen af EU's eksterne aktiviteter på forsyningen ikke kan fastslås

49-53 | Strategiske partnerskaber forbedrer samarbejdet, men bidrager kun i ringe grad til en sikker råstofforsyning

54-75 | Finansielle, retlige og administrative flaskehalse hæmmer udviklingen i den indenlandske produktion

57-60 | Efterforskningsaktiviteterne er underudviklede og risikable

61-64 | Forarbejdningen er påvirket af manglende teknologi og et faldende antal faciliteter i EU

65-69 | Finansieringen af efterforskning, minedrift og forarbejdning af kritiske råstoffer i EU er kun lige begyndt

70-75 | Langvarige og komplekse tilladelsesprocedurer skaber en flaskehals for minedrift i EU

76-90 | Potentialet i bæredygtig ressourceforvaltning udnyttes ikke fuldt ud

- 78-81 | EU-lovgivningen dækker ikke substitution af kritiske råstoffer i tilstrækkelig grad, og de nationale cirkularitetsplaner vil sandsynligvis blive forsinket
- 82-86 | Ingen EU-mål tilskynder til genanvendelse af alle kritiske råstoffer
- 87-90 | Industriens konkurrenceevne hæmmes af markedshindringer for genanvendelse af kritiske råstoffer og lovgivningsmæssige hindringer

91-104 | EU's mærke for strategiske projekter kan give fordele, men mange projekter vil få svært ved at sikre forsyningen til EU senest i 2030

- 94-99 | Mærket for strategiske projekter kan give fordele, men der er stadig udfordringer med hensyn til udstedelsen af tilladelser og finansieringen
- 100-104 | Mange strategiske projekter vil få svært ved at sikre forsyningen til EU senest i 2030

Bilag

Bilag I - Om revisionen

Bilag II - Antallet af screenede råstoffer er steget siden 2011

Bilag III - Genanvendelsesdata - forældede og med mangler

Bilag IV - Begrænset dækning og detaljeringsgrad af handelsdataene

Bilag V - Sammenligning af lister over kritiske råstoffer og strategiske råstoffer

Bilag VI - Krav til overvågning af forordningen om kritiske råstoffer

Bilag VII - Analyse af stikprøven på 19 udvalgte projekter

Forkortelser

Glossar

Kommissionens svar

Tidslinje

Revisionsholdet

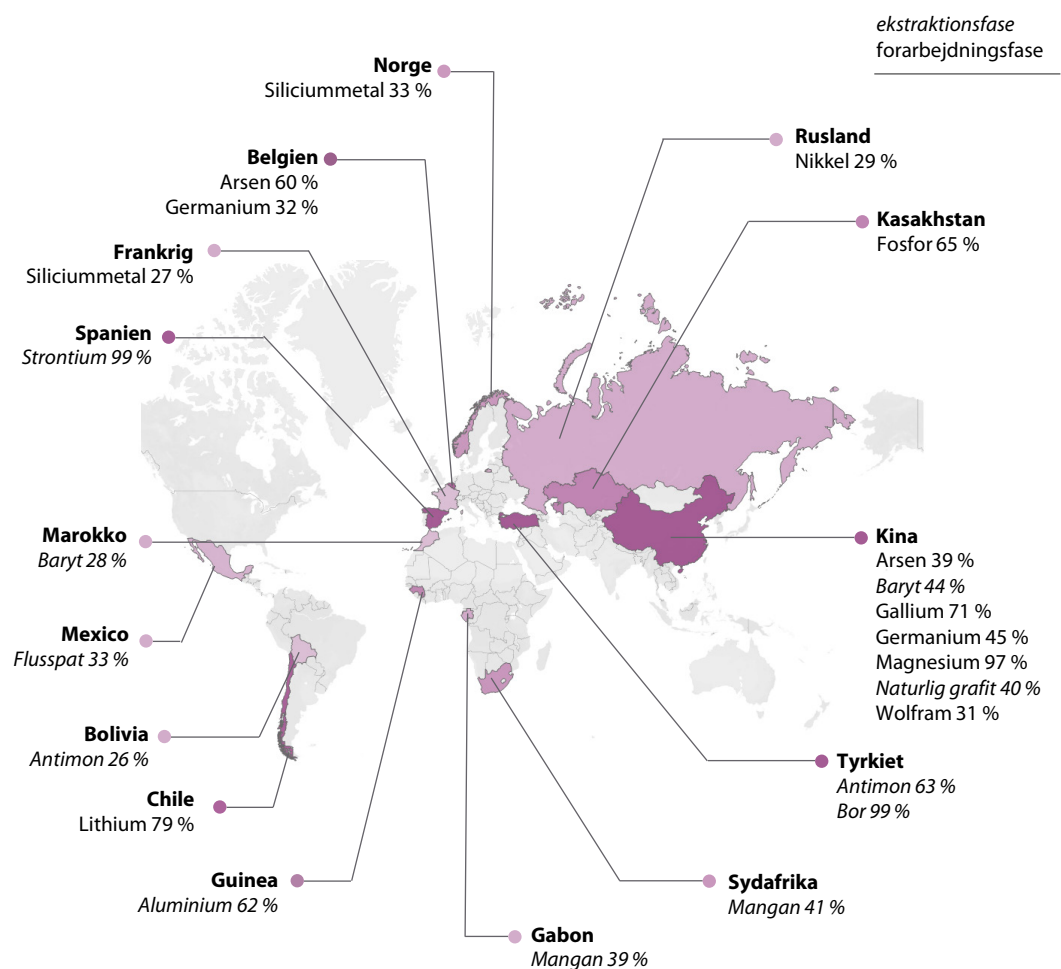
01

Hovedbudskaber

Hvorfor dette område er vigtigt

- 01** EU har fastsat ambitiøse energi- og klimamål, hvormed det forpligter sig til nettonulemissioner senest i 2050 og til at producere mindst 42,5 % af sin energi via vedvarende energikilder senest i 2030. Denne grønne omstilling kræver storstilet udbredelse af vedvarende energiteknologier såsom vindmøller, batterier og solpaneler.
- 02** Alle disse teknologier kræver kritiske råstoffer såsom lithium, nikkel, kobolt, kobber og sjældne jordarter. Forbruget af disse materialer forventes derfor at stige drastisk. Som følge heraf er sikring af forsyningen af kritiske materialer blevet et centralt mål inden for EU's energi- og industripolitik.
- 03** Efterspørgslen efter kritiske råstoffer kan dækkes gennem import, indenlandsk produktion og mere bæredygtig ressourceforvaltning. De fleste af de nødvendige mineraler udvindes og forarbejdes uden for EU, og forsyningen er ofte koncentreret i enten et eller få lande uden for EU (*figur 1*). Kina leverer f.eks. 97 % af EU's magnesium (som anvendes i brintproducerende elektrolysatorer), og Tyrkiet leverer 99 % af EU's bor (som anvendes i solpaneler). Dette udgør en udfordring for EU's strategiske autonomi og fremhæver behovet for at øge den indenlandske produktion og anvende ressourcerne mere effektivt.

Figur 1 | De vigtigste EU-leverandører af udvalgte kritiske råstoffer

Note: Figuren viser de vigtigste EU-leverandører hvad angår 18 af de 26 kritiske råstoffer, der er vigtige for energiomstillingen, og hvor mere end 25 % af EU's forsyning (2016-2020) stammer fra ét enkelt land.

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af oplysninger fra Kommissionen.

04 I de seneste år har EU taget en række skridt med henblik på at øge forsyningssikkerheden for kritiske råstoffer, bl.a. ved at vedtage handlingsplanen for kritiske råstoffer og forordningen om kritiske råstoffer. I denne beretning undersøger vi resultaterne af disse bestræbelser, giver input til de politiske drøftelser forud for 2030-milepælen og bidrager til den igangværende gennemførelse af retsakter på medlemsstats- og kommissionsniveau.

05 Formålet med vores revision var at vurdere, om EU's foranstaltninger sikrer en langsigtet sikker forsyning af de kritiske råstoffer, der anvendes i forbindelse med EU's energiomstilling. Vi undersøgte, om:

- EU's råstofpolitik udstikker en klar kurs og er baseret på et solidt grundlag
- diversificeringen af importen begynder at vise håndgribelige resultater
- flaskehalse, der hæmmer fremskridt inden for den indenlandske produktion, er blevet fjernet
- det betydelige potentiale i bæredygtig ressourceforvaltning udnyttes fuldt ud
- EU's strategiske projekter har potentiale til at øge forsyningssikkerheden for kritiske råstoffer i EU.

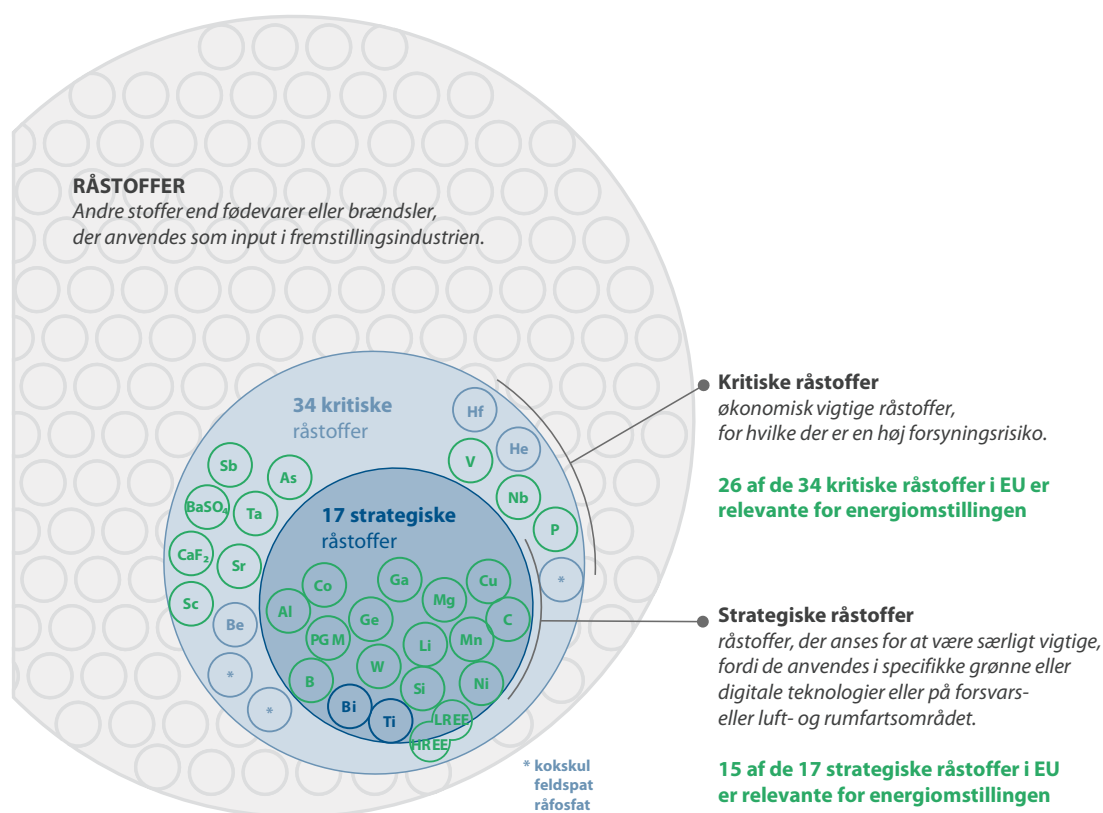
Hvad vi konstaterede og anbefaler

06 For at sikre en sikker forsyning af kritiske råstoffer sigter EU mod at diversificere importen, øge den indenlandske produktion og forvalte ressourcerne mere bæredygtigt, men det er vanskeligt for EU at overvinde udfordringerne med hensyn til at opfylde disse mål. Forordningen om kritiske råstoffer fastsætter en strategisk kurs, men dens mål er ikke blevet begrundet, og de underliggende data er ikke robuste. Bestræbelserne på at diversificere importen har endnu ikke skabt håndgribelige resultater, og fremskridtene inden for indenlandsk produktion og genanvendelse hæmmes af flaskehalse. Strategiske projekter kan drage fordel af hurtigere udstedelse af tilladelser og større synlighed, men mange projekter vil få svært ved at sikre forsyningen til EU senest i 2030.

EU's råstofpolitik udstikker en strategisk kurs, men hviler på et ufuldstændigt grundlag

07 EU anvender lister til at identificere vigtige råstoffer. Den første liste over kritiske råstoffer - dvs. råstoffer, der er økonomisk vigtige, og som er berørt af betydelige forsyningsrisici - blev offentliggjort i 2011 og blev efterfulgt af fem efterfølgende lister. Desuden blev der i 2024 med forordningen om kritiske råstoffer indført en liste over 17 strategiske råstoffer. Disse er en undergruppe af kritiske råstoffer (*figur 2*), som er særligt relevante for den fremtidige efterspørgsel i strategiske sektorer, herunder sektoren for vedvarende energi. Vi konstaterede, at disse lister er nyttige værktøjer til prioritering, og at de oplysninger om udbud og efterspørgsel, der ligger til grund for dem, er blevet bedre i årenes løb. Der er imidlertid svagheder i de handelsdata, der anvendes til listerne over de kritiske og strategiske råstoffer, og problemer med metoder og efterspørgselsprognoser for de strategiske råstoffer. Disse svagheder mindsker pålideligheden af begge lister (punkt 25-30).

Figur 2 | Kaskade af råstoffer

Kilde: Revisionsretten.

- 08** De mål, der er fastsat i forordningen, og som udstikker kursen for medlemsstaterne og industrien, men ikke er bindende, dækker kun de strategiske råstoffer og er ikke blevet begrundet. Desuden findes der ingen metode til vægtning af hvert råstofs bidrag til at opfylde målene. Det er også uklart, hvordan de bidrager til at opfylde EU's mål for vedvarende energi og målene i forordningen om nettonulindustri (punkt [31-34](#)).
- 09** Der er EU-finansiering til rådighed til initiativer vedrørende kritiske råstoffer, men den er spredt over forskellige programmer og instrumenter og forskellige generaldirektorater i Kommissionen. Kommissionen overvåger ikke resultaterne af denne finansiering og har ikke vurderet dens indvirkning på EU's forsyning. Hidtil har anvendelsen af EU-finansiering til at støtte projekter i tredjelande været begrænset (punkt [35-38](#)).

Anbefaling 1

Styrke grundlaget for EU's råstofpolitik

Kommissionen bør:

- a) forbedre pålideligheden af listerne over kritiske og strategiske råstoffer ved at forbedre handelsdataenes detaljeringsgrad og forbedre metoden og efterspørgselsprognoserne for strategiske råstoffer
- b) sikre, at eventuelle fremtidige mål for råstoffer er velbegrundede, og præcisere, hvordan de bidrager til at opfylde EU's mål for vedvarende energi og målene i forordningen om nettonulindustri
- c) sikre, at der findes en klar metode til vægtning af hvert råstofs bidrag til at opfylde målene for råstoffer
- d) overvåge EU-finansieringen til projekter og initiativer vedrørende kritiske råstoffer og vurdere indvirkningen på EU's forsyning.

Måldato for gennemførelsen: 2027

Bestræbelserne på at diversificere importen har endnu ikke givet håndgribelige resultater

- 10** EU er i øjeblikket stærkt afhængig af import af råstoffer fra tredjelande. I henhold til forordningen om kritiske råstoffer skal medlemsstaterne senest i 2030 sikre, at højst 65 % af hvert af de 17 strategiske råstoffer stammer fra ét enkelt tredjeland. I forarbejdningsfasen overstiger fire strategiske råstoffer, som er relevante for energiomstillingen (lithium, magnesium, gallium og sjældne jordarter), i øjeblikket denne tærskel. Hvad angår udvinding kommer mere end 65 % af EU's borforsyning fra ét tredjeland (punkt [39](#) og [40](#)).
- 11** EU har intensiveret sine eksterne aktiviteter vedrørende kritiske råstoffer i de seneste år, herunder gennem frihandelsaftaler. Det er imidlertid uklart, i hvilket omfang de har ført til en styrket forsyning, da der p.t. ikke foreligger kvantificerede oplysninger. Samtidig bringer handelsforvridninger og geopolitiske kriser EU's forsyningssikkerhed i fare (punkt [42-48](#)).
- 12** Vi konstaterede, at andre bestræbelser på at diversificere importen, såsom strategiske partnerskaber og køreplaner med tredjelande, forbedrer samarbejdet, men kun i ringe grad bidrager til en sikker forsyning af kritiske råstoffer. Selv om Kommissionen generelt overvåger fremskridtene med gennemførelsen, overvåger den ikke disse initiativers indvirkning på forsyningen. Manglen på håndgribelige resultater skyldes til dels manglende eller forsinkede køreplaner og manglen på relaterede specifikke projekter om levering af råstoffer til EU (punkt [49-53](#)).

Anbefaling 2

Sikre, at bestræbelserne på at diversificere importen fører til en mere sikker forsyning af kritiske råstoffer

Kommissionen bør:

- a) analysere virkningen af EU-handelsaftaler, som indeholder bestemmelser, der er relevante for kritiske råstoffer, for at fastslå, om disse aftaler fører til en mere sikker forsyning af kritiske råstoffer til EU, og på grundlag heraf forbedre fremtidige aftaler
- b) regelmæssigt vurdere strategiske partnerskaber for at fastslå, hvordan de bidrager til EU's forsyning af kritiske råstoffer, og identificere vellykkede initiativer, der kan udbredes, for bedre at understøtte gennemførelsen af alle sådanne partnerskaber.

Måldato for gennemførelsen: 2026

Fremskridtene inden for den indenlandske produktion hæmmes af finansielle, retlige og administrative flaskehalse

- 13** Produktionen af kritiske råstoffer kræver efterforskning, udvinding og forarbejdning, hvilket kun finder sted i begrænset omfang i EU. Forordningen om kritiske råstoffer fastsætter et ikkebindende mål om at øge den indenlandske udvinding af strategiske råstoffer til 10 % og den indenlandske forarbejdning heraf til 40 %. Vi konstaterede, at fremskridt på dette område hæmmes af finansielle, retlige og administrative flaskehalse.
- 14** Efterforskningen af forekomster i EU er fortsat underudviklet. Bestræbelserne på at forbedre "den generelle efterforskning", dvs. undersøge, om der findes ressourcer, der kan udnyttes, er netop påbegyndt, navnlig gennem [EuroGeoSurveys](#) og nationale efterforskningsprogrammer. Den mere fokuserede og avancerede "målrettede mineralefterforskning" er en højrisikoindsats med en lav succesrate (punkt [57-60](#)).
- 15** Kritiske råstoffer forarbejdes for det meste uden for EU. Inden for EU er forarbejdningen påvirket af manglende teknologi og et faldende antal faciliteter. I 2025 iværksatte Kommissionen en række aktiviteter for at styrke konkurrenceevnen i en lang række sektorer og tackle de høje energiomkostninger. Det er for tidligt at vurdere, hvordan eller i hvilket omfang disse initiativer vil bidrage til at forbedre situationen vedrørende forarbejdning af kritiske råstoffer i EU (punkt [61-64](#)).

- 16** Medlemsstaternes regeringer og europæiske offentlige banker planlægger at investere mere i sektoren. Efterforsknings-, minedrifts- og forarbejdningsaktiviteter i EU står imidlertid i øjeblikket over for betydelige vanskeligheder med at sikre finansiering. For at fremme investeringer forpligtede Kommissionen sig til at medtage bæredygtige finansieringskriterier for minedrift og forarbejdning i EU-klassificeringssystemet inden udgangen af 2021, men den har endnu ikke fremsat et forslag (punkt [65-69](#)).
- 17** Langvarige og komplekse tilladelsesprocedurer er stadig en betydelig flaskehals, hvilket forsinker starten på EU-mineprojekter. Ud over administrative hindringer påvirker miljømæssige og sociale hensyn også den tid, som tilladelsesprocedurerne kræver. Kommissionen har præciseret betingelserne for udvinding i Natura 2000-områder, men den har ikke gjort det i forhold til vandrammedirektivet. Den er også begyndt at afhjælpe flaskehalsen for udstedelse af tilladelser i henhold til forordningen om kritiske råstoffer, hovedsagelig gennem kvikskrankeløsninger (punkt [70-75](#)).

Anbefaling 3

Afhjælpe de finansieringsflaskehalse, der hæmmer fremskridtene inden for produktionen af kritiske råstoffer i EU

Kommissionen bør gennemføre en høring med henblik på at udarbejde evidensbaserede henstillinger, som kan lette investeringer i efterforskning, udvinding og forarbejdning af kritiske råstoffer, og overveje relevante politiske tiltag.

Måldato for gennemførelsen: 2027

Potentialet i bæredygtig ressourceforvaltning udnyttes ikke fuldt ud

- 18** Bæredygtig ressourceforvaltning kan mindske EU's efterspørgsel efter kritiske råstoffer gennem cirkularitet, substitution og ressourceeffektivitet. Forordningen om kritiske råstoffer er et vigtigt skridt i retning af at forbedre cirkulariteten af disse råstoffer og supplerer den eksisterende lovgivning. Den fastsætter et ikkebindende mål om, at mindst 25 % af EU's strategiske råstoffer skal stamme fra genanvendte kilder senest i 2030, og indfører nationale cirkularitetsplaner.

- 19** Ressourceforvaltningens potentiale til at reducere EU's behov for primære kritiske råstoffer (ressourcer udvundet direkte fra naturen) udnyttes imidlertid ikke fuldt ud. Forordningen om [nettonulindustri](#), som fokuserer på at opskalere EU's kapacitet til at producere nettonul teknologi, omfatter f.eks. ikke substitution af råstoffer. Den forsinkede vedtagelse af Kommissionens gennemførelsesretsakter vil sandsynligvis udsætte udarbejdelsen og gennemførelsen af de nationale cirkularitetsplaner. Desuden gives der i de fleste EU-genanvendelsesmål hverken incitament til genanvendelse af individuelle råstoffer eller til udnyttelse af genanvendte råstoffer (punkt [78-86](#)).
- 20** Hertil kommer, at markedshindringer såsom høje forarbejdningsomkostninger, begrænset adgang til råstoffer og teknologiske spørgsmål fortsat hæmmer konkurrenceevnen i EU's genanvendelsessektor. Selv om genanvendelse allerede er økonomisk rentabel for visse kritiske råstoffer, er den stadig ikke særlig udviklet på områder, hvor der kun anvendes små mængder. Den seneste lovgivning har til formål yderligere at forbedre genanvendeligheden af kritiske råstoffer gennem mærkningskrav og ved at fremme cirkularitet allerede i produktdesignfasen. Der er dog stadig lovgivningsmæssige hindringer (f.eks. hindringer, der påvirker affaldshandelen) og markedshindringer, hvilket begrænser genanvendelsesaktiviteternes kommercielle levedygtighed (punkt [87-90](#)).

Anbefaling 4

Gøre bedre brug af bæredygtig ressourceforvaltning for at mindske afhængigheden af primære kritiske råstoffer

Kommissionen bør:

- a) i forbindelse med revisionen af forordningen om nettonulindustri overveje at medtage substitution af kritiske råstoffer i anvendelsesområdet, navnlig ved at fremme innovation inden for produktdesign
- b) hvor det er teknisk muligt, overveje i den relevante lovgivning at indføre bindende genanvendelsesmål for individuelle kritiske råstoffer og realistiske indsamlings- og nyttiggørelsesmål for affald, der indeholder kritiske råstoffer
- c) øge den kommercielle levedygtighed af genanvendelsesaktiviteter for kritiske råstoffer ved yderligere både at lette importen til EU og transporten af affald, der indeholder kritiske råstoffer, inden for EU.

Måldato for gennemførelsen: 2029

EU's mærke for strategiske projekter kan give fordele, men mange projekter vil få svært ved at sikre forsyningen til EU senest i 2030

- 21** De nye strategiske projekter, der blev indført med forordningen om kritiske råstoffer, kan potentielt forbedre EU's indenlandske udvinding, forarbejdning og genanvendelse. Projekter, der er identificeret som strategiske, kan drage fordel af hurtigere udstedelse af tilladelser og større synlighed. Flere faktorer mindsker imidlertid merværdien af EU's instrument for strategiske projekter. For det første kan klager over udstedelse af tilladelser stadig forårsage forsinkelser. For det andet indeholder forordningen ingen bestemmelser om EU-finansiering til strategiske projekter. For det tredje har Kommissionen pr. november 2025 kun iværksat to indkaldelser af forslag til disse projekter - én i maj 2024 og én i september 2025 - selv om forordningen kræver mindst fire åbne indkaldelser hvert år fra og med 2025. Desuden fokuserer strategiske projekter kun på strategiske råstoffer og ikke på alle kritiske råstoffer. Det betyder, at projekter, der involverer andre råstoffer, som er afgørende for energiomstillingen, ikke kan anerkendes som strategiske (punkt [91-99](#)).
- 22** Mange udvalgte projekter vil få svært ved at sikre forsyningen til EU senest i 2030, navnlig projekter, der befinder sig i en tidlig udviklingsfase, eller som ikke har indgået aftagningsaftaler med kunder i EU. Efterhånden som vi nærmer os 2030, vil det blive vanskeligere og vanskeligere for fremtidige projekter at bidrage til 2030-målene (punkt [100-104](#)).

Anbefaling 5

Øge merværdien af EU's strategiske projekter

Kommissionen bør som led i evalueringen af forordningen om kritiske råstoffer i 2029 overveje at udvide strategiske projekters støtteberettigelse til at omfatte flere af de kritiske råstoffer, der er relevante for energiomstillingen, samtidig med at de projekter, hvor der er indgået aftagningsaftaler med EU-baserede kunder, prioriteres, og der gives mulighed for at udvælge projekter med en længere tidsramme.

Måldato for gennemførelsen: 2029

Et nærmere blik på vores bemærkninger

EU's råstofpolitik udstikker en strategisk kurs, men hviler på et ufuldstændigt grundlag

23 I denne del af beretningen vurderer vi, om EU's politik for kritiske råstoffer bygger på et solidt grundlag. I overensstemmelse med EU's [principper om bedre regulering](#) bør politikudformning bygge på solide data og solide begrundelser.

24 For at bidrage til at sikre en sikker forsyning af kritiske råstoffer vurderede vi:

- hvordan Kommissionen udvalgte de råstoffer, som der skulle fokuseres på
- om de fastsatte mål er passende
- om Kommissionen kan påvise EU-finansieringens effekt på forsyningen af kritiske råstoffer.

EU's lister identificerer vigtige råstoffer, men de underliggende data, prognoser og metoder er mangelfulde

- 25** Som reaktion på de stigende bekymringer over forsyningsafbrydelser påbegyndte Kommissionen sin første kritiske vurdering i 2011 for at identificere kritiske råstoffer, der er økonomisk vigtige, og som står over for betydelige forsyningsrisici¹. Den seneste liste fra 2023 er indlejret i [forordningen om kritiske råstoffer](#). 26 af de 34 kritiske råstoffer, som Kommissionen har identificeret, anvendes til de vigtigste vedvarende energiteknologier (*figur 3*).

¹ https://rmis.jrc.ec.europa.eu/uploads/crm-report-on-critical-raw-materials_en.pdf.

Figur 3 | Kritiske råstoffer, der er nødvendige for vedvarende energiteknologier

					
	Elektrolysatorer	Vindmøller	Lithium-ion-batterier til vedvarende energi	Varmepumper	Solcelleanlæg
Aluminium/bauxit	•	•	•	•	•
Kobber	•	•	•	•	•
Nikkel	•	•	•	•	•
Silicium	•	•		•	•
Mangan	•	•	•	•	
Bor	•	•		•	•
Tunge sjældne jordarter	•	•		•	
Lette sjældne jordarter	•	•		•	
Kobolt	•		•		
Naturlig grafit	•		•		
Platinmetaller	•			•	
Baryt	•				
Magnesium	•				
Scandium	•				
Strontium	•				
Tantal	•				
Wolfram	•				
Vanadium	•				
Niobium	•	•			
Antimon					•
Arsen					•
Lithium			•		
Fosfor			•		•
Flusspat			•	•	•
Gallium					•
Germanium					•

Kilde: JRC, "Supply chain analysis and material demand forecast in strategic technologies and sectors in the EU - A foresight study", 2023.

- 26** I forordningen blev der også indført 17 strategiske råstoffer, som er en undergruppe af kritiske råstoffer. Disse råstoffer anses for at være afgørende for de strategiske teknologier, der anvendes i EU's grønne sektor og digitale sektor samt i forsvarssektoren og luft- og rumfartssektoren. EU bruger begge lister til at fokusere på vigtige råstoffer, der er nødvendige for den europæiske økonomi. Vi konstaterede, at disse lister er nyttige prioriteringsværktøjer og er en rettesnor for den strategiske planlægning af energiomstillingen.
- 27** Vi analyserede Kommissionens metode til udvælgelse af kritiske og strategiske råstoffer og undersøgte, om den var baseret på solide data. Resultaterne af vores arbejde, som præsenteres i [tabel 1](#), viser de vigtigste forskelle mellem listerne over kritiske og strategiske råstoffer, samtidig med at de afslører svagheder med hensyn til at identificere disse råstoffer.

Tabel 1 | Kritiske råstoffer sammenlignet med strategiske råstoffer: vigtige forskelle og svagheder

	Kritiske råstoffer	Strategiske råstoffer
Definition	Råstoffer med høj forsyningsrisiko, som er økonomisk vigtige for EU.	En undergruppe af kritiske råstoffer, der er afgørende for strategiske teknologier og sektorer.
Politiske konsekvenser	Lavere politisk prioritet (f.eks. standardudstedelse af tilladelser).	Højere politisk prioritet med specifikke regler (f.eks. hurtigere udstedelse af tilladelser, udpegning af strategiske projekter, målrettede foranstaltninger i forsyningskæden).
Tidsmæssig orientering og dækning	Bagudrettet koncept baseret på historiske forsyningsrisici, nuværende økonomisk betydning og eksisterende markedsdata.	Fremadrettet koncept baseret på relevans for strategiske teknologier og forventet vækst i efterspørgslen.
Metode	Robust og gennemsigtig metode, som er blevet forbedret siden 2011.	Ingen egentlig fastlagt metode: Forordningen om kritiske råstoffer skitserer en generel tilgang til udvælgelse af strategiske råstoffer, men fastsætter ikke, hvordan de forskellige udvælgelseskriterier skal vægtes og prioriteres.
Gennemsigtighed	Omfattende, regelmæssige analyser understøttet af eksterne eksperter, hvor resultaterne offentliggøres i en omfattende undersøgelse.	Kommissionens vurdering er ikke gennemsigtig, da vurderingens resultater (bortset fra listen over strategiske råstoffer) ikke er blevet offentliggjort.
Fuldstændighed af datakilder og prognoser	Flere råstoffer anvendt i hver analyse siden 2011 (<i>bilag II</i>). Den generelle datakvalitet er blevet forbedret, navnlig produktionsdataenes detaljeringsgrad, men der er fortsat datamangler, navnlig for genanvendte råstoffer (<i>bilag III</i>) og handel (<i>bilag IV</i>).	De nuværende efterspørgselsprognoser gør det ikke muligt at skelne mellem EU's efterspørgsel efter råstoffer og kritiske råstoffer, som allerede indgår i komponenter, der importeres til EU. Der blev ikke lavet prognoser over efterspørgslen efter visse vedvarende energiteknologier (såsom geotermisk energi og vandkraft) og elnet. Kommissionen anvender ikke realtidsdata, men derimod indikatorer vedrørende kriterierne for strategiske råstoffer i henhold til forordningen om kritiske råstoffer.
Dataenes aktualitet	Forældede data (f.eks. 2023-vurdering, der dækker 2016-2020).	Forældede data (f.eks. 2023-vurdering, der dækker 2016-2020).

positivt

blandet billede

konstatering af væsentlige svagheder

Kilde: Revisionsrettens analyse.

- 28** Vi sammenlignede også EU's lister med lignende lister offentliggjort af Australien, Indien, Japan, Sydkorea, Det Forenede Kongerige og USA. Alle de råstoffer, som EU har identificeret som relevante for vedvarende energiteknologier, er også opført på mindst én af disse lister (*bilag V*). Det skal imidlertid bemærkes, at tellur og indium, der anses for at være yderst kritiske for energiomstillingen², mangler på de nuværende EU-lister, selv om de er opført på listerne i henholdsvis fem og seks af de analyserede lande.
- 29** Som påpeget i en undersøgelse, der bl.a. vedrørte kritikalitetsvurdering af kritiske råstoffer³, og bekræftet af vores analyse i *tabel 1* er der problemer med dataene, hvilket bevirker, at processen for udvælgelse af kritiske råstoffer bliver mindre pålidelig. Det samme gør sig gældende med strategiske råstoffer, hvilket skyldes problemer med data og prognoser samt metodologiske mangler. Samlet set undergraver de konstaterede svagheder begge listers pålidelighed.
- 30** Vi vurderede også de nye overvågningsbestemmelser i retsакten om kritiske råstoffer (*bilag VI*). Vi konstaterede, at de har potentiale til at forbedre datatilgængeligheden. Disse bestemmelser løser imidlertid ikke problemerne med handelsdataene og adresserer heller ikke de eksisterende begrænsninger vedrørende efterspørgselsprognoserne, hvilket betyder, at ikke alle behov vedrørende vedvarende teknologier og produktion er dækket.

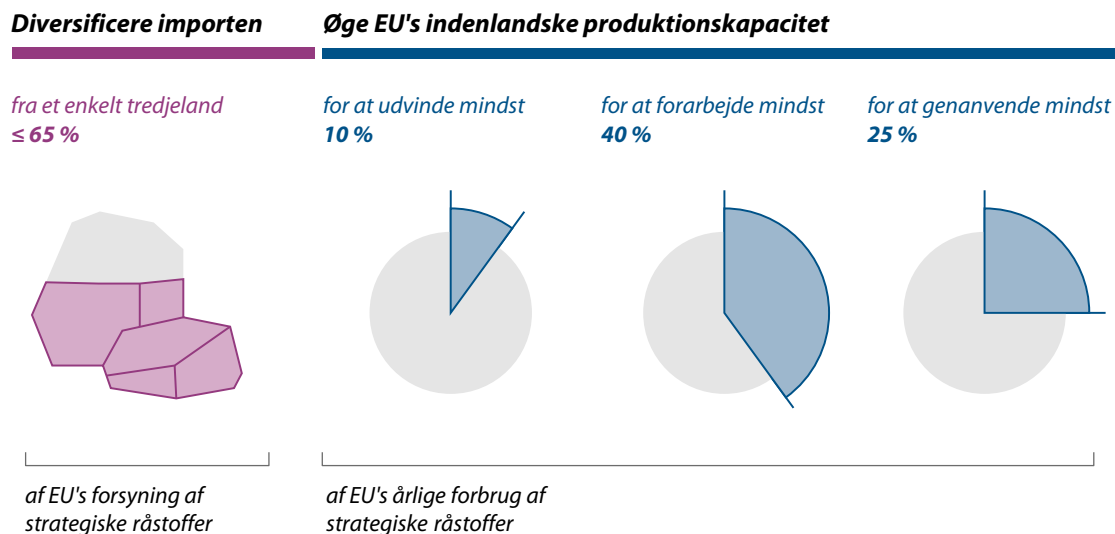
Målene for strategiske råstoffer udstikker kursen, men er ikke blevet begrundet

- 31** I forordningen om kritiske råstoffer fastsættes ikkebindende 2030-mål (benævnt "benchmarks" i forordningen) for udvinding, forarbejdning, genanvendelse og diversificering af import af strategiske råstoffer (*figur 4*). Der er ingen mål for de kritiske råstoffer, der ikke er klassificeret som strategiske. Vores interviews med interessenter fra industrien og vores spørgeundersøgelse, som vi sendte til alle medlemsstater, viser, at disse mål generelt hilses velkommen, så længe de ikke er bindende.

² *Constructing a ranking of critical materials for the global energy transition*, IRENA.

³ *Study on the critical raw materials for the EU 2023 - Publications Office of the EU*, kapitel 3.4 "Limitations of the criticality assessments".

Figur 4 | Målene er ikkebindende og kun fastsat for strategiske råstoffer

Kilde: Revisionsretten.

32 Vi vurderede, hvordan målene blev fastsat, og konstaterede, at:

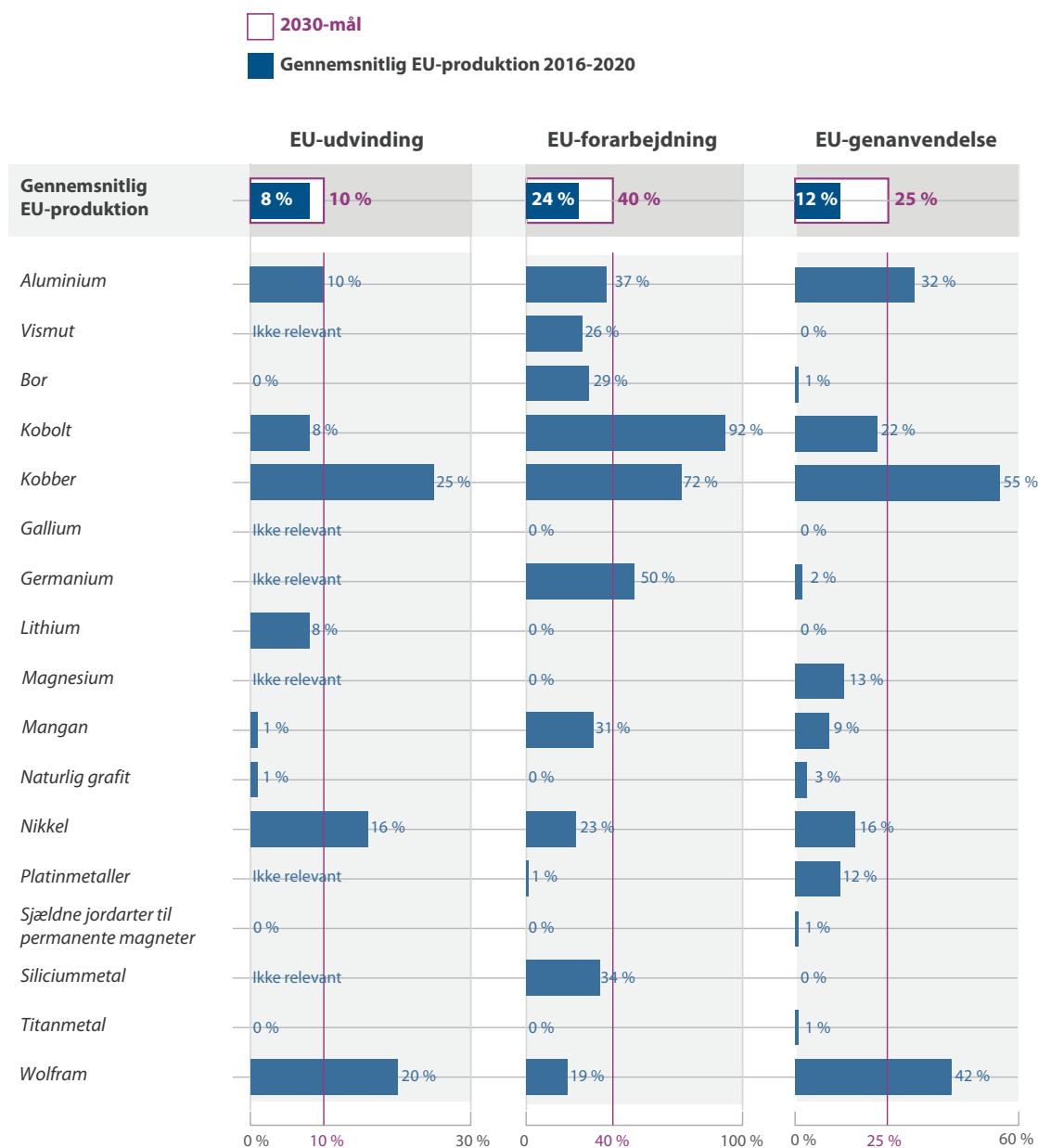
- det ikke er blevet begrundet, hvordan målene for diversificering, udvinding, forarbejdning og genanvendelse, som foreslået af Kommissionen, er blevet fastsat, hverken i forordningen om kritiske råstoffer, i [konsekvensanalysen](#) fra 2023 eller i noget andet offentligt eller internt kommissionsdokument
- det ikke er angivet, hvordan eller i hvilket omfang opfyldelsen af målene bidrager til EU's mål for vedvarende energi, eller hvordan de hænger sammen med målene i [forordningen om nettonulindustri](#)
- de oplysninger, der forelå ved fastsættelsen af målene, var begrænset af datamangler og forældede data ([tabel 1](#)).

33 Desuden er hvert af 2030-målene for udvinding, forarbejdning og genanvendelse et aggregeret mål for alle de omfattede strategiske råstoffer. Dette mindsker målenes samlede betydning, da de kan opfyldes uden nødvendigvis at skabe forbedringer for de enkelte råstoffer. Desuden findes der ingen metode til vægtning af hvert strategisk råstofs bidrag til at opfylde målene.

34 Vores analyse viser, at den begrundelse, der ligger bag disse mål, ikke er klar.

Vi konstaterede, at et af disse mål ikke var meget højere end referenceværdien. Vi anslog, at EU's indenlandske minekapacitet for alle strategiske råstoffer allerede på tidspunktet for målenes fastsættelse tegnede sig for ca. 8 % af EU's årlige forbrug, hvilket er tæt på målet på 10 %. For mange individuelle råstoffer såsom naturlig grafit eller sjældne jordarter var EU imidlertid langt fra at nå målniveauet. Med hensyn til genanvendelse anslog vi, at kapaciteten var på ca. 12 %, da målet blev fastsat, hvilket var omkring halvvejs i retning af 25 %-målet. Med hensyn til forarbejdning anslog vi, at kapaciteten tegnede sig for ca. 24 %, hvilket også er langt fra målet på 40 % (*figur 5*).

Figur 5 | Gennemsnitlig produktionskapacitet i EU og fremskridt hen imod 2030-målene

"Ikke relevant" betyder, at der enten ikke findes en sådan fase, eller at vurderingen ifølge Kommissionen ikke ville give mening i den fase. De respektive råstoffer er derfor ikke medtaget i vores beregning.

Note: Den gennemsnitlige EU-produktionskapacitet er den typiske mængde af et specifikt råstof, som EU i gennemsnit kan producere årligt ved hjælp af sine eksisterende industrianlæg og ressourcer.

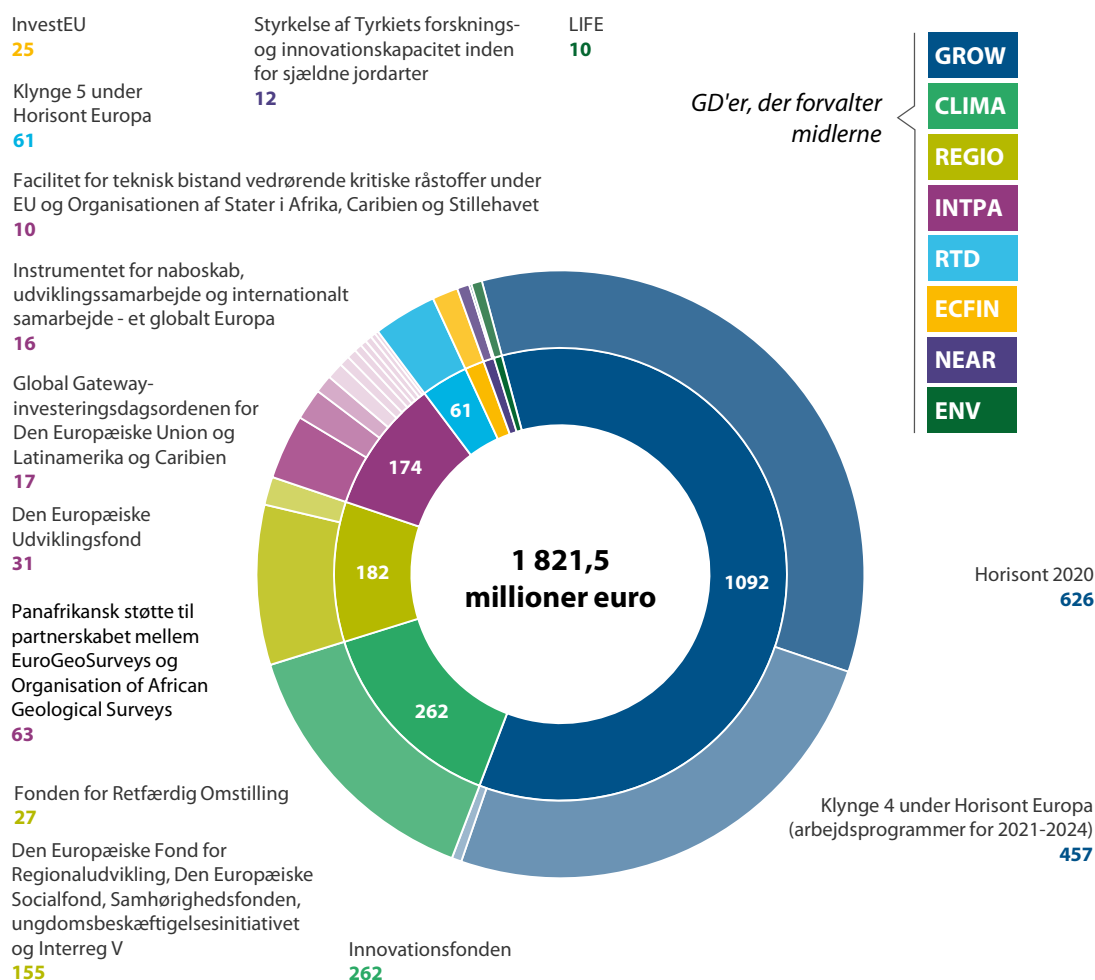
Kilde: Revisionsrettens analyse, baseret på oplysninger fra Kommissionen.

Det er uklart, hvordan EU-finansieringen indvirker på forsyningen af kritiske råstoffer

35 De foranstaltninger, der vedrører gennemførelsen af EU's råstofpolitik, finansieres af forskellige EU-programmer, der navnlig støtter diversificering af importen, øger genanvendelse og fremmer forskning og innovation. Ifølge Kommissionens data blev der afsat mere end 1,8 milliarder euro til initiativer for kritiske råstoffer i perioderne 2014-2020 og 2021-2027. De største bidrag kommer fra Horisont 2020 og Horisont Europa efterfulgt af innovations-, samhørigheds- og udviklingsfondene (*figur 6*).

Figur 6 | EU's finansiering til kritiske råstoffer og forvaltningen heraf er fragmenteret (2014-2027)

(millioner euro)

Note: Tallene i figuren repræsenterer forpligtelser eller betalinger og indeholder ikke lån og garantier. Hvis der forelå tal for både forpligtelser og betalinger, blev beregningen foretaget med det højeste relaterede beløb.

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af oplysninger fra Kommissionen.

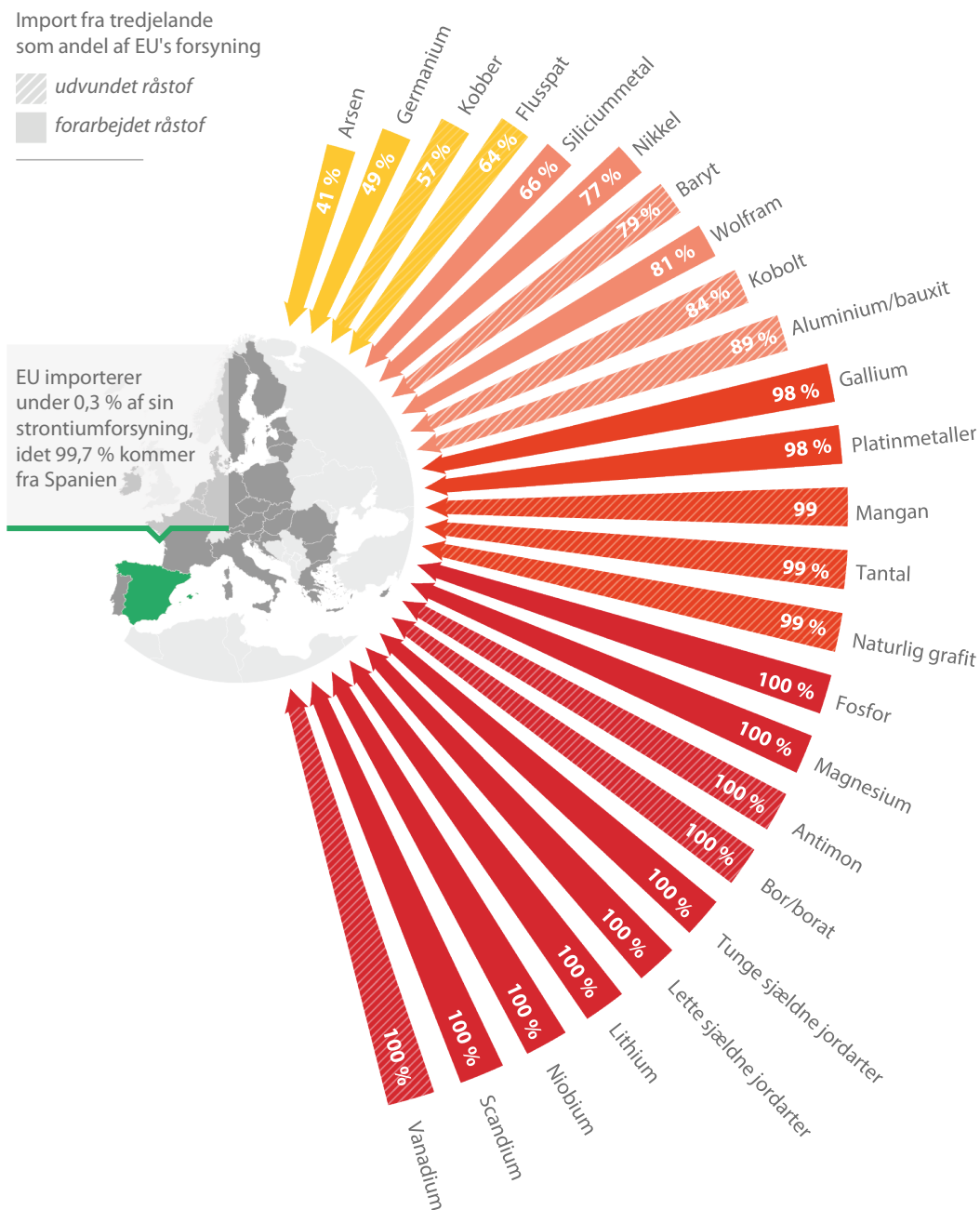
- 36** Oplysningerne om de EU-finansierede initiativer og projekter vedrørende kritiske råstoffer er spredt over flere af Kommissionens generaldirektorater. Vi konstaterede, at der ikke foretages behørig overvågning af resultater, og at Kommissionen ikke analyserede initiativernes indvirkning på EU's forsyning, fordi den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 ikke fastsætter kritiske råstoffer som en prioritet. F.eks. er der blevet anvendt EU-finansiering til projekter, der dækker bæredygtig anvendelse af råstoffer - herunder affaldsbehandling, [avancerede materialer](#) og substitution. Kommissionen kan imidlertid ikke påvise effekten af denne finansiering.
- 37** Desuden nævner handlingsplanen fra 2020 specifikt de kilder, der skal anvendes til dens gennemførelse, nemlig Horisont Europa og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling. Kommissionen kan påvise, at den anvendte midlerne fra disse kilder til at støtte projekter under handlingsplanen. Den kan imidlertid ikke påvise denne finansierings effekt på forsyningen af kritiske råstoffer.
- 38** Desuden blev det i handlingsplanen fra 2020 anbefalet, at Kommissionen, medlemsstaterne og andre interessenter udvikler en finansieringsmekanisme for projekter vedrørende kritiske råstoffer, som gennemføres i tredjelande. I juni 2025 erkendte Kommissionen imidlertid, at anvendelsen af EU-finansiering til at støtte sådanne projekter fortsat er "relativt begrænset", og den ved ikke, i hvilket omfang disse kilder effektivt vil mobilisere private investeringer⁴.

Bestræbelserne på at diversificere importen har endnu ikke givet håndgribelige resultater

- 39** For de fleste kritiske råstoffer - herunder de 26, der er relevante for energiomstillingen - er EU afhængig af import fra tredjelande. For 10 af disse råstoffer er EU fuldt ud afhængig af import ([figur 7](#)).

⁴ GD INTPA's besvarelse af et spørgeskema fra Revisionsretten af 2. juni 2025.

Figur 7 | EU er i høj grad afhængig af import af kritiske råstoffer

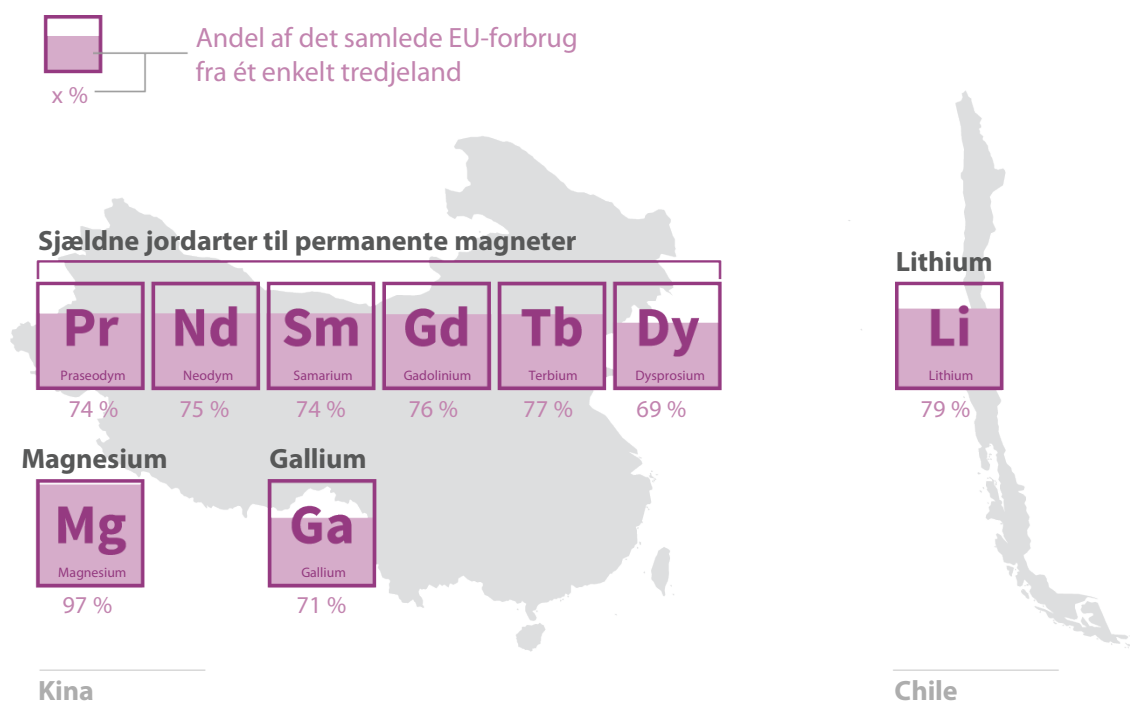

Note: Importafhængigheden er den procentdel af kritiske råstoffer, der leveres fra tredjelande, og den angiver, i hvor høj grad EU er afhængig af import for at imødekomme efterspørgslen. Højere værdier afspejler større sårbarhed over for eksterne forsyningsafbrydelser.

Kilde: Revisionsretten, baseret på oplysninger fra Kommissionen (2016-2020).

- 40** For at mindske de risici, der er forbundet med denne afhængighed, fastsætter forordningen om kritiske råstoffer et ikkebindende mål om, at højst 65 % af hvert strategisk råstof senest i 2030 må stamme fra ét enkelt tredjeland, uanset om det er uforarbejdet eller hvilken forarbejdningsfase det befinder sig i. I udvindingsfasen (dvs. uforarbejdede strategiske råstoffer) har EU i øjeblikket en afhængighed på over 65 % vedrørende ét råstof, nemlig bor (Tyrkiet, 99 %). I forarbejdningsfasen gælder det fire strategiske råstoffer, der er relevante for energiomstillingen: lithium (Chile) og magnesium, gallium og sjældne jordarter (alle Kina) (*figur 8*).

Figur 8 | EU-afhængighed på over 65 % vedrørende forarbejdede strategiske råstoffer fra enkelte lande

Kilde: Revisionsretten, baseret på data fra GD GROW fra januar 2025.

- 41** Der er behov for en betydelig indsats for at tackle EU's afhængighed, og det kræver samarbejde med tredjelande. Vi vurderede derfor, om de vigtigste typer EU-samarbejdsmekanismer med tredjelande gav håndgribelige resultater og førte til en mere diversificeret import af kritiske råstoffer. Vi så navnlig på:

- frihandelsrelaterede aktiviteter og andre af EU's eksterne aktiviteter
- strategiske partnerskaber med tredjelande.

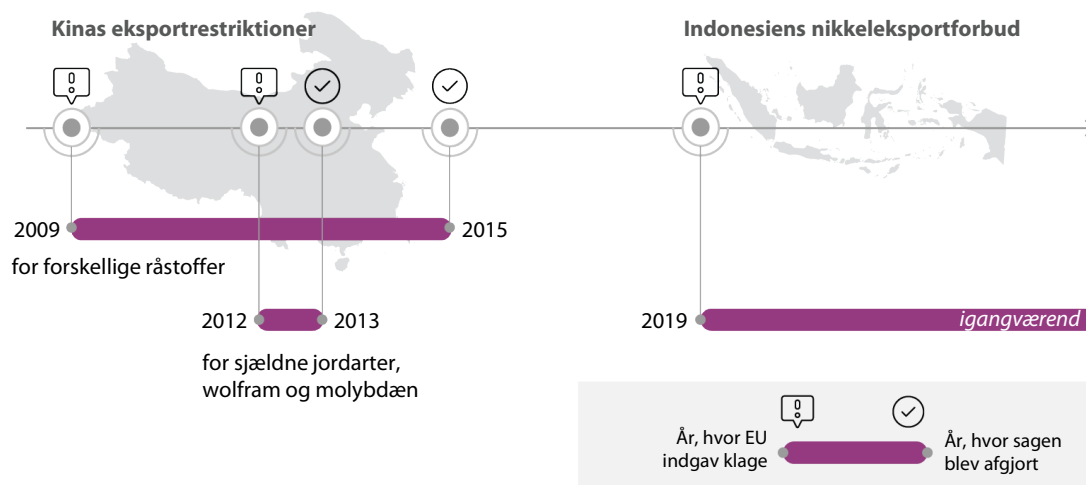
Handelsforvridninger begrænser adgangen til kritiske råstoffer, og indvirkningen af EU's eksterne aktiviteter på forsyningen ikke kan fastslås

- 42** EU's efterspørgsel efter kritiske råstoffer vil fortsat i vid udstrækning blive dækket af import på kort, mellemlang og lang sigt. Frihandelsaftaler og andre af EU's eksterne aktiviteter, som giver adgang til disse råstoffer fra ressourcerige lande uden for EU, er derfor afgørende for EU's forsyning. I handlingsplanen fra 2020 blev det bemærket, at EU bør styrke handelspolitiske værktøjer og samarbejde med globale partnere for at sikre, at handelen ikke forvrides.

Handelsforvridninger og geopolitiske udfordringer mindsker EU's adgang til kritiske råstoffer

- 43** EU's indsats med hensyn til frihandelsaftaler og andre eksterne aktiviteter er særlig relevant i en kontekst, hvor det globale handelslandskab er blevet stadig mere udfordrende, og geopolitiske spændinger påvirker EU's adgang til kritiske råstoffer. Den frie handel med disse råstoffer er ved flere lejligheder blevet forvredet af eksportrestriktioner (f.eks. eksportforbud), hvilket bringer EU's forsyningssikkerhed i fare. EU har anfægtet disse restriktioner på bilateralt plan og har klaget til Verdenshandelsorganisationen (WTO), jf. [figur 9](#).

Figur 9 | Eksportrestriktioner og EU-reaktioner

Kilde: Revisionsretten, baseret på oplysninger fra WTO og GD TRADE.

- 44** I april 2025 opførte Kina syv sjældne jordarter på en [eksportkontrolliste](#), hvorved de blev underlagt eksportlicenser, hvilket bremsede eksporten. Disse råstoffer spiller en central rolle i fremstillingen af permanente magneter (dvs. magneter, der ikke er afhængige af eksterne magnetfelter eller strøm), som anvendes i vindmøller og mange andre industrisektorer. Kommissionen havde bilateral kontakt med de kinesiske myndigheder fra begyndelsen. I juni 2025 oprettede Kommissionen en portal, der giver fremstillingsindustrien mulighed for at indsende oplysninger om status for processen for ansøgning om eksportlicens. Hvis sagerne haster, videregiver Kommissionen disse oplysninger til de kinesiske myndigheder med henblik på hurtig behandling. [EU's Handelskammer i Kina](#) rapporterede imidlertid - på grundlag af oplysninger modtaget fra 22 europæiske virksomheder mellem august og begyndelsen af september 2025 - at de kinesiske myndigheder kun havde godkendt 19 ud af 141 licensansøgninger, og at 121 "hasteansøgninger" stadig var under behandling. EU havde pr. december 2025 ikke klaget til WTO.
- 45** EU's forsyning kan også blive begrænset af geopolitiske kriser. Kommissionens handelsdata viser f.eks., at importen af kritiske råstoffer, der er relevante for vedvarende energiteknologier, og som stammer fra Ukraine, faldt fra ca. 345 000 ton i 2021 til ca. 60 000 ton i 2024 som følge af Ruslands invasion af Ukraine.

EU har intensiveret sine eksterne aktiviteter vedrørende kritiske råstoffer, men det er uklart, hvordan dette har indvirket på styrkelsen af EU's forsyning

- 46** I de seneste år har EU intensiveret sine bestræbelser på at forhandle frihandelsaftaler med en række tredjelande, der har betydelige råstofreserver eller betydelig forarbejdningskapacitet. De seneste aftaler mellem EU og lande som Chile, Mexico, New Zealand og Det Forenede Kongerige indeholder specifikke kapitler om energi og råstoffer samt andre relevante bestemmelser. Formålet med disse kapitler er at sikre samarbejde og skabe lige vilkår for erhvervsdrivende og investorer, f.eks. ved at begrænse monopolars urimelige kontrol med eksport. Kommissionen kan imidlertid ikke p.t. påvise, at frihandelsaftalerne bidrog til at øge forsyningen af kritiske råstoffer til EU.

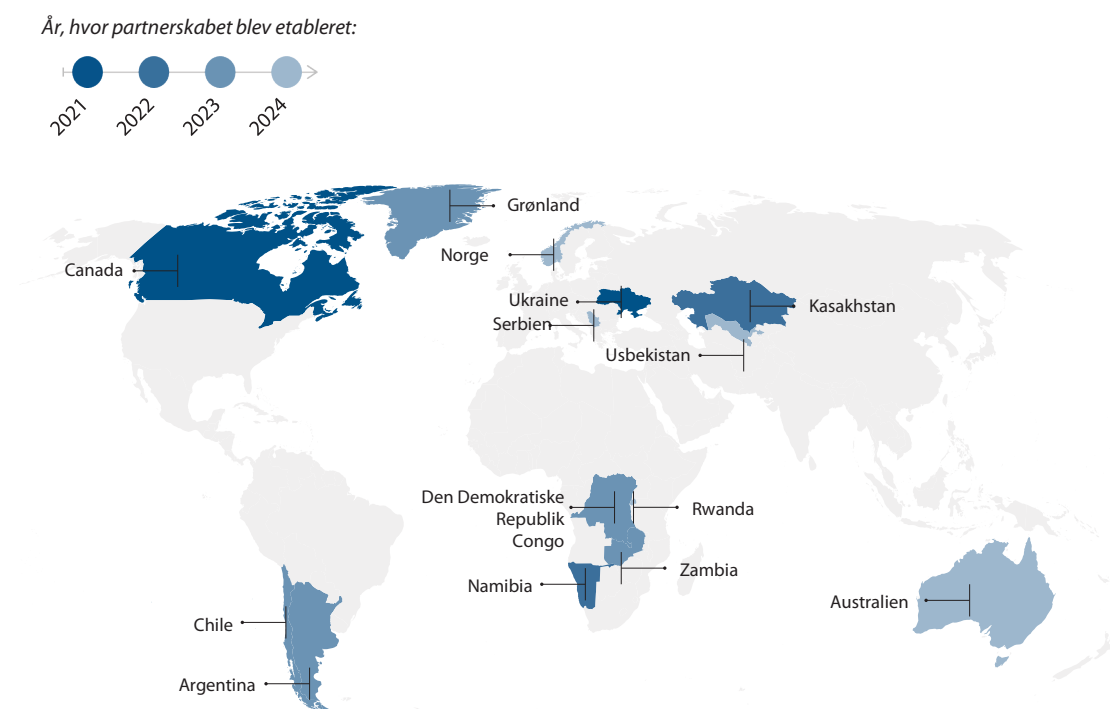
- 47** Ud over disse aftaler har Kommissionen også gennemført andre eksterne aktiviteter, der havde til formål at lette adgangen til kritiske råstoffer fra ressourcerige lande. Kommissionen inkluderede dette emne i nationale flerårige vejledende planer med tredjelande (f.eks. Brasilien og Sydafrika) og regionale planer med andre lande i Afrika, Centralasien og Latinamerika. Der er tale om ikkebindende planlægningsdokumenter, der skal tjene som rettesnor for EU's samarbejde og finansiering med specifikke tredjelande. Andre aktiviteter i tredjelande omfatter en aftale om fremme af bæredygtige investeringer, som blev indgået med Angola i marts 2024, og forhandlinger (som blev indledt i marts 2025) om at indgå et partnerskab for ren handel og investering med Sydafrika. De fleste af disse aktiviteter er enten i planlægningsfasen eller i den tidlige fase, og indtil videre har der kun været få specifikke output relateret til kritiske råstoffer.
- 48** I 2023 forpligtede EU og USA sig også til en fremtidig aftale med hinanden om kritiske mineraler for at støtte relevante forsyningskæder. Forhandlingerne blev sat i bero i 2024. Den 6. december 2024 indgik EU en [politisk aftale](#) med Argentina, Brasilien, Paraguay og Uruguay, der alle er rige på kritiske råstoffer, om partnerskabsaftalen mellem EU og MERCOSUR. Den omfatter [foranstaltninger](#) til at sænke EU-tolden på både kritiske råstoffer og produkter fremstillet heraf samt foranstaltninger til at skabe større forudsigelighed for forsyningskæderne. I november 2025 var aftalen imidlertid endnu ikke trådt i kraft, da den endnu ikke var ratificeret af MERCOSUR-landene eller EU-medlemsstaterne.

Strategiske partnerskaber forbedrer samarbejdet, men bidrager kun i ringe grad til en sikker råstofforsyning

- 49** I forordningen om kritiske råstoffer defineres et strategisk partnerskab som en "forpligtelse mellem Unionen og et tredjeland eller et oversøisk land eller territorium til at øge samarbejdet vedrørende værdikæden for råstoffer, der oprettes gennem et ikkebindende instrument, hvori der fastsættes konkrete foranstaltninger af gensidig interesse"⁵. I [handlingsplanen](#) fra 2020 blev der opfordret til, at der allerede i 2021 skulle indgås strategiske internationale partnerskaber med Canada, interesserede lande i Afrika og [EU's naboskabslande](#).
- 50** Mellem januar 2021 og juni 2025 indgik EU 14 [strategiske partnerskaber](#) om råstoffer (herunder kritiske og strategiske råstoffer) med tredjelande ([figur 10](#)), herunder dem i handlingsplanen (punkt [49](#)).

⁵ Artikel 2 i forordning (EU) 2024/1252.

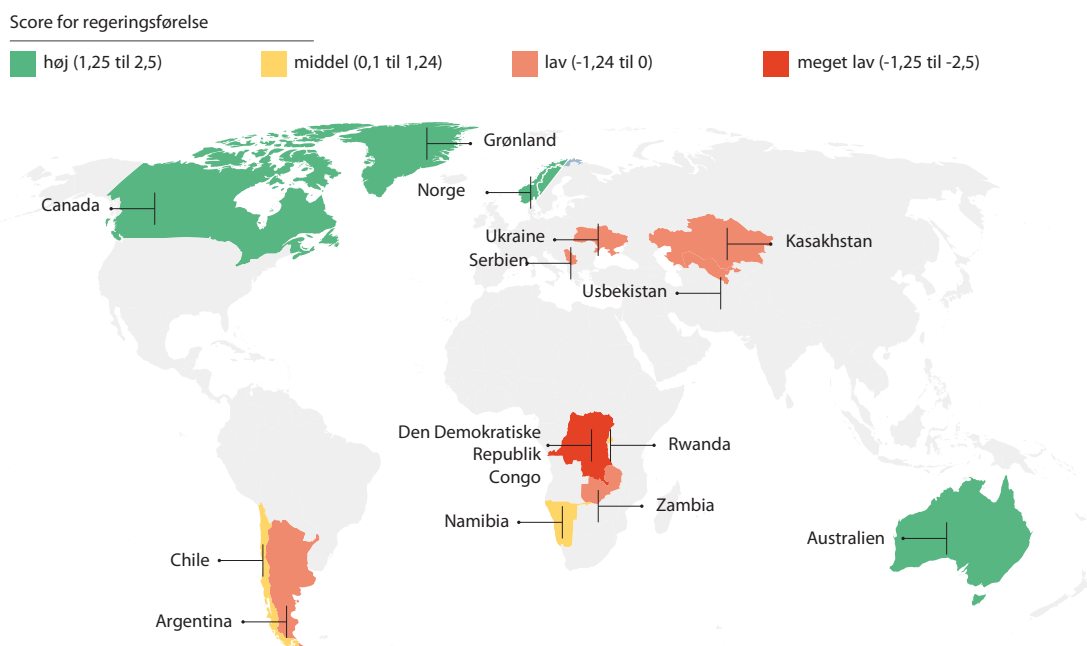
Figur 10 | Partnerskaber vedrørende strategiske råstoffer mellem EU og tredjelande pr. juni 2025

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af oplysninger fra Kommissionen.

- 51** Disse partnerskaber har til formål at udvikle integrerede værdikæder i stedet for blot at udvinde råstoffer. 7 af de 14 partnerskaber er indgået med lande, der har en lav score for regeringsførelse ifølge Verdensbankens globale indikatorer for regeringsførelse fra 2023 ([figur 11](#)). Partnerskaberne omfatter ordninger, der skal adressere visse regeringsførelsesudfordringer, som påvirker de virksomheder, der opererer i disse lande. Der er dog fortsat risici med hensyn til stabiliteten af forsyningen til EU.

Figur 11 | Halvdelen af partnerskabslandene har en lav score for regeringsførelse

Note: Revisionsrettens analyse viser et gennemsnit af dimensionerne "indflydelse og ansvarlighed", "politisk stabilitet og fravær af vold/terrorisme", "den offentlige effektivitet", "retsstatsprincippet" og "kontrol med korruption".

Kilde: Revisionsretten, baseret på de globale indikatorer for regeringsførelse, 2023.

- 52** På grundlag af de 14 strategiske partnerskaber er der udarbejdet 12 køreplaner (*tekstboks 1* giver et eksempel), mens to stadig er under behandling trods partnerskabsaftalernes bestemmelse om, at de skulle foreligge senest seks måneder efter undertegnelsen af aftalerne. Køreplanerne omfatter foranstaltninger med henblik på at gennemføre partnerskabet, f.eks. øget samarbejde om geologisk efterforskning, forskning og innovation i hele værdikæden, færdigheder og uddannelse og fremme af bedste praksis.

Tekstboks 1

Strategisk partnerskab mellem EU og Ukraine om råstoffer

Ifølge [råstofinformationssystemet](#) er Ukraine på verdensplan den tredjestørste producent af gallium, den fjerdestørste producent af siliciummetal og den femtestørste producent af titan. Ukraine har også store [lithiumaflejringer](#) og betydelige mængder af grafit, magnesium og tantal, som alle tre er opført på EU's lister over kritiske eller strategiske råstoffer og er afgørende for energiomstillingen.

I 2021 undertegnede EU og Ukraine et aftalememorandum om at indlede et strategisk partnerskab med det formål at diversificere, styrke og sikre begge parter forsyning med kritiske råstoffer. Siden da er der vedtaget to køreplaner (den ene for 2021-2022 og den anden for 2023-2024), som omfatter tiltag såsom udvikling af den nationale geologiske portal, herunder digitalisering af værdifulde geologiske rapporter, teknisk bistand til at udarbejde den nødvendige lovgivning og fremme af investeringsmuligheder i den ukrainske sektor for kritiske råstoffer.

På trods af Ruslands krig mod Ukraine er EU og Ukraine fortsat med at gennemføre det strategiske partnerskab. De udarbejdede og nåede til enighed om listen over fælles aktiviteter under den tredje køreplan 2025-2026, som blev godkendt via en brevveksling mellem EU og de ukrainske myndigheder. Samtidig har EU udvalgt [grafitaflejringsprojektet i Balakhivka](#) som et strategisk projekt i 2025.

Kilde: Revisionsretten, baseret på oplysninger fra Kommissionen og EU's geologiske tjenester.

- 53** Vores analyse af køreplanerne viser, at kun seks af dem omfatter gennemførelsesfrister. Kommissionen overvåger, om foranstaltningerne i køreplanerne gennemføres, men den vurderer ikke deres effekt på forsyningen af kritiske råstoffer eller på opfyldelsen af EU's mål for strategiske råstoffer. Desuden bidrager foranstaltningerne kun i ringe grad til en sikker råstofforsyning. De tilgængelige handelsdata for energiomstillingsrelaterede råstoffer fra alle 14 strategiske partnerskabslande viser, at importen fra disse lande faktisk faldt mellem 2020 og 2024 for 13 af de undersøgte råstoffer, mens den for 13 andre råstoffer steg og for ét råstof forblev stabil ([figur 12](#)).

Figur 12 | Udviklingen i importen af råstoffer fra strategiske partnerskabslande

Råstof	2020-import (ton)	2024-import (ton)	Ændring (%)
Flusspat	26 932,6	5,3	-100 %
Strontium	0,2	0,0	-98 %
Cerium	4,8	0,1	-97 %
Magnesium	64,5	1,9	-97 %
Baryt	12 807,0	3 007,7	-77 %
Rhodium	0,009	0,003	-67 %
Kobolt	16 172,3	5 572,5	-66 %
Grafit	24 576,8	16 326,0	-34 %
Lithium	15 315,3	12 527,8	-18 %
Siliciummetal	189 247,2	167 008,2	-12 %
Borat	2 795,3	2 652,4	-5 %
Vanadium	100,5	95,6	-5 %
Nikkel	209 353,8	206 424,3	-1 %
Iridium	0,001	0,001	0 %
Kobber	1 563 407,7	1 680 231,3	7 %
Mangan	563 543,3	609 375,8	8 %
Germanium	1 057,9	1 390,0	31 %
Niobium	2 577,2	4 134,6	60 %
Wolfram	123,3	313,7	154 %
Gallium	1,2	3,5	192 %
Antimon	15,4	52,0	237 %
Platin	0,1	0,5	529 %
Palladium	0,1	0,8	715 %
Aluminium	29 300,5	416 727,2	1 322 %
Dysprosium	0,03	33,8	124 941 %
Råfosfat	6,1	7 743,4	127 321 %
Fosfor	0,02	53 008,8	252 422 948 %

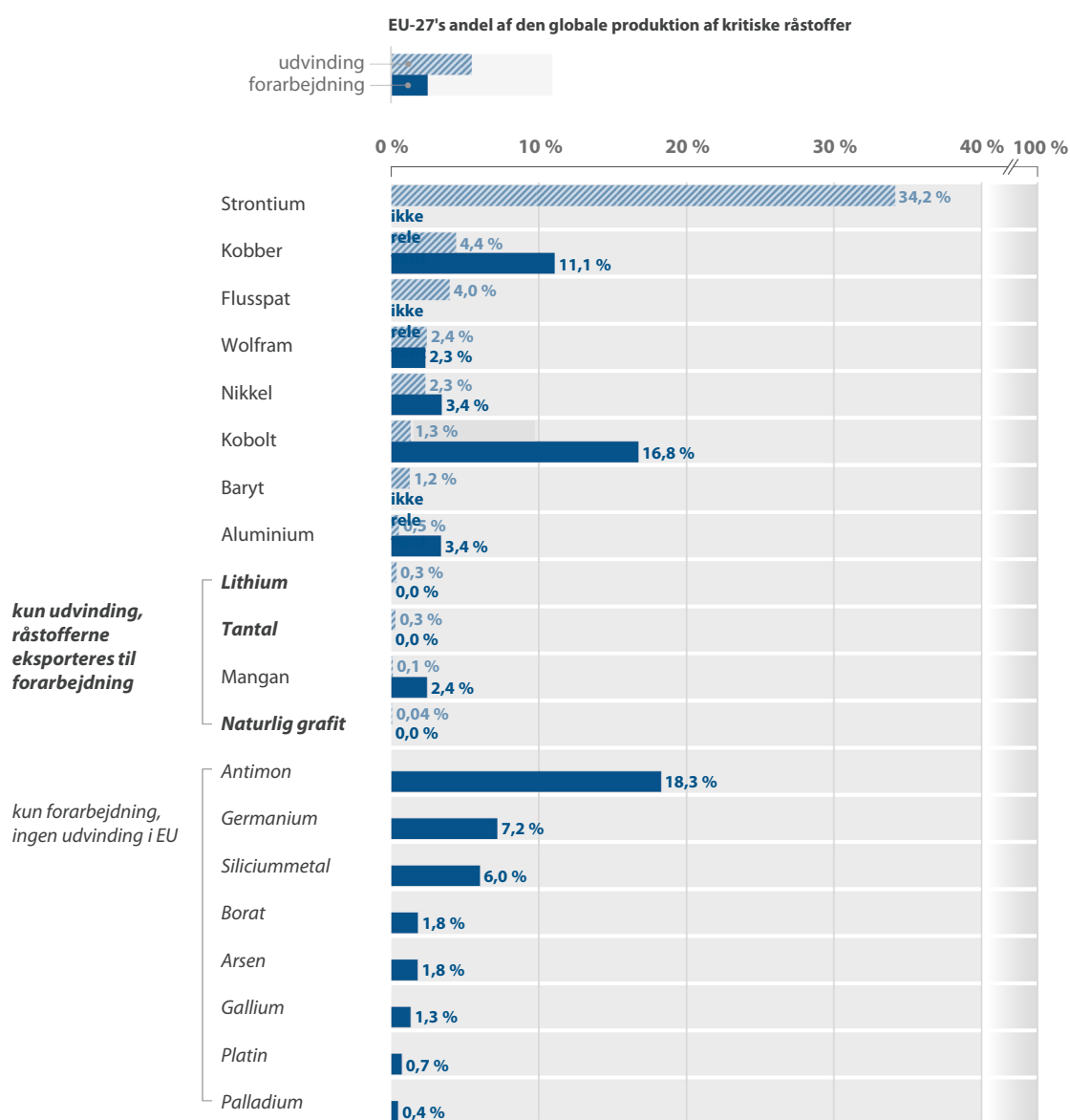
Note: Der blev ikke registreret nogen import af arsen, praseodym eller scandium fra partnerlande i 2020, så disse råstoffer blev udelukket fra yderligere analyse.

Kilde: Revisionsrettens analyse baseret på data fra [COMEXT](#).

Finansielle, retlige og administrative flaskehalse hæmmer udviklingen i den indenlandske produktion

54 Produktion af kritiske råstoffer indebærer udvinding og forarbejdning af råstoffer, da de fleste af dem ikke kan anvendes i deres naturlige form. EU producerer kun visse råminerale og -metaller, og mængden er lille sammenlignet med den globale produktion (*figur 13*).

Figur 13 | EU producerer kun visse råminerale og -metaller

Note: Figuren viser andelen af de kritiske råstoffer, som EU udvinder og forarbejder, sammenlignet med den globale produktion - gennemsnit for 2016-2020 (> 0 %).

Kilde: Revisionsrettens analyse, baseret på data fra GD GROW, januar 2025.

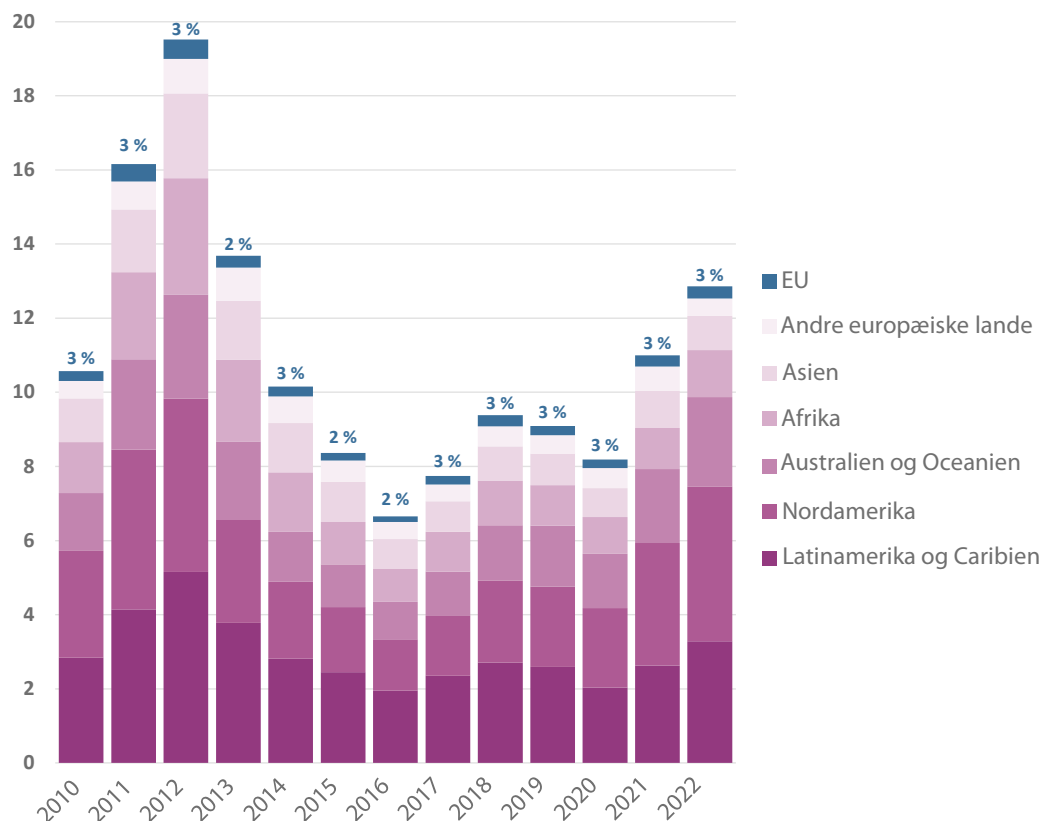
- 55** Forordningen om kritiske råstoffer fastsætter med henblik på at forbedre EU's produktionssituation ikkebindende mål for udvinding og forarbejdning af råstoffer i EU. Senest i 2030 bør mindst 10 % (udvinding) og mindst 40 % (forarbejdning) af EU's forbrug af strategiske råstoffer komme fra kilder i EU.
- 56** Vi vurderede, om det med EU's initiativer var lykkedes at fremme den indenlandske produktion af kritiske råstoffer i Europa. Vi undersøgte navnlig, om de effektivt afhjalp de største flaskehalse, der bredt anses som værende fremskridtshæmmende, nemlig:
- manglende efterforskning
 - manglende teknologier og faciliteter
 - manglende finansiering
 - langvarige tilladelsesprocedurer.

Efterforskningsaktiviteterne er underudviklede og risikable

- 57** For at afgøre, om og hvor kritiske råstoffer kan udvindes, er det væsentligt at have en klar forståelse af den geologiske situation. I mange EU-regioner er den "generelle efterforskning" underudviklet, og der er behov for en yderligere indsats for at vurdere de potentielle forekomsters tilstedeværelse, kvalitet og kvantitet. I [konsekvensanalysen fra 2023 af forordningen om kritiske råstoffer](#) blev det bemærket, at medlemsstaternes manglende investeringer i generel efterforskning i de seneste årtier (ca. 2 % til 3 % af de globale efterforskningsudgifter) har resulteret i manglende viden om EU's reelle potentiale vedrørende kritiske råstoffer, jf. [figur 14](#).

Figur 14 | Globale efterforskningsudgifter 2010-2022*

Efterforskningsbudget (mia. euro)

* Dataene omfatter udgifter til guld, sølv, uædle metaller (kobber, nikkel, zink og bly), kobolt, lithium, molybdæn, platinmetaller, diamanter, triuranoxiaoxid, sjældne jordarter, potaske og fosfat.

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af oplysninger fra Kommissionen.

- 58** EU har gjort en indsats for at forbedre og harmonisere paneuropæiske geologiske data. F.eks. arbejder [EuroGeoSurveys](#) - en paraplyorganisation for 37 europæiske organisationer for geologiske undersøgelser - på at opnå paneuropæisk åben adgang til datainfrastruktur, geologiske data og kort. [Geological Service for Europe](#), der koordineres af EuroGeoSurveys, er et projekt, der har modtaget næsten 20 millioner euro i EU-støtte fra Horisont Europa.
- 59** I henhold til forordningen om kritiske råstoffer skulle medlemsstaterne oprette nationale efterforskningsprogrammer senest den 24. maj 2025 og meddele Kommissionen herom. Disse programmer har til formål at hjælpe medlemsstaterne til at opdage nye forekomster af kritiske råstoffer, forbedre deres kortlægning og konsolidere dataene i en fælles EU-database. Dette har potentiale til at forbedre den geologiske efterforskning i hele EU. Imidlertid havde seks medlemsstater stadig ikke meddelt Kommissionen deres nationale programmer seks måneder efter fristens udløb.

- 60** Når der er fundet potentielle ressourcer, foretager specialiserede virksomheder "målrettet efterforskning" for at vurdere, om det er muligt at gennemføre mineprojekter. Dette kræver forudgående erfaring og indebærer høje omkostninger og store risici, eftersom kun en brøkdel af de målrettede efterforskningsprojekter fører til vellykkede mineprojekter⁶. Det anføres ofte, at kun ca. **1 ud af 1 000** af disse projekter er vellykkede.

Forarbejdningen er påvirket af manglende teknologi og et faldende antal faciliteter i EU

- 61** Det kræver specialiserede teknologier og færdigheder at omdanne et råstof fra malm, mineraler, planteprodukter eller affald. Eksempelvis er forarbejdning af sjældne jordarter en af de mest komplekse udfordringer inden for moderne metallurgi, og i de seneste årtier er Kina blevet **teknologisk førende** i denne sektor⁷. Al forarbejdning af sjældne jordarter foregår i øjeblikket uden for EU (**figur 7**), hovedsagelig i Kina.
- 62** Forordningen om kritiske råstoffer indeholder en høj ambition om, at 40 % af de strategiske råstoffer skal forarbejdes i EU senest i 2030. EU synes at være langt fra at nå dette niveau (**figur 5**). Desuden forarbejdes de fleste kritiske råstoffer i vid udstrækning uden for EU. Faktisk er EU's forarbejdningskapacitet p.t. ved at lukke ned. Som det bemærkes i **2023-konsekvensanalysen** af forordningen om kritiske råstoffer, er det usikkert, om det vil være muligt at genoprette den. Vores analyse af data vedrørende global minedrift viser f.eks., at EU-27 i perioden 2019-2023 mistede ca. halvdelen af sin kapacitet til forarbejdning af primær aluminium.
- 63** Høje energiomkostninger er en af de **vigtigste faktorer**, der påvirker konkurrenceevnen for energiintensive aktiviteter⁸ såsom **smeltning og forarbejdning**. F.eks. er elomkostninger i gennemsnit **højere i EU** end i andre regioner i verden.

⁶ Kommissionens konsekvensanalyse af forordningen om kritiske råstoffer, SWD(2023) 161 final, tekstboks 4: Trin i værdikæden for kritiske råstoffer.

⁷ Ismail, N.A., Said, S.N.A. "Patent landscape analysis of rare-earth extraction: innovations, challenges, and geopolitical implications", *Chemical Monthly* 156, s. 811-835 (2025).

⁸ Draghi, M., *The Future of European Competitiveness - Part B, In-depth analysis and recommendations*, 2024, s. 92.

- 64** I foråret 2025 udsendte Kommissionen en [europæisk handlingsplan for stål og metal, aftalen om ren industri](#) og [handlingsplanen for energi til overkommelige priser](#). Disse initiativer bebudede en række foranstaltninger, som skulle styrke EU's konkurrenceevne i en lang række sektorer (herunder kritiske råstoffer), og de adresserede desuden de høje energiomkostninger. Det er for tidligt at vurdere, hvordan eller i hvilket omfang disse initiativer vil bidrage til at forbedre situationen vedrørende forarbejdning af kritiske råstoffer i EU.

Finansieringen af efterforskning, minedrift og forarbejdning af kritiske råstoffer i EU er kun lige begyndt

- 65** I EU investeres der ikke meget i efterforskningsaktiviteter i den tidlige fase (punkt [60](#)). I handlingsplanen fra 2020 blev det allerede påpeget, at manglen på incitamenter og finansiering til efterforskning var en stor flaskehals med hensyn til at igangsætte nye projekter vedrørende kritiske råstoffer. I [2023-konsekvensanalysen](#) af forordningen om kritiske råstoffer blev det konstateret, at de fleste efterforskningsvirksomheder i Europa er ikke-EU-baserede, og at de fleste finansielle institutioner undgår at finansiere efterforskningsprojekter, fordi det er forbundet med store risici (punkt [60](#)).
- 66** Finansieringssektoren fandt det også meget risikabelt at finansiere mineprojekter og integrerede projekter (både minedrift og forarbejdning). Interessenterne udpegede en række faktorer, som påvirker bankegnetheden: de kritiske råstoffers forskelligartethed, miljømæssige og sociale bekymringer, energipriser, prisvolatilitet og lange projekttidsplaner. For at finansiere forarbejdningsprojekter vil det desuden være nødvendigt med en stabil og sikker forsyning af kritiske råstoffer - hvilket for en række af dem i øjeblikket ikke er tilfældet⁹. EU's indsats risikerer derfor at blive fanget i en ond cirkel, da manglende forsyning er en hindring for at udvikle forarbejdningsprojekter, hvilket igen mindsker incitamentet til at sikre forsyningen.

⁹ Kommissionens konsekvensanalyse af forordningen om kritiske råstoffer, COM(2023) 160 final, s. 184-185.

- 67** For at finansiere aktiviteter med relation til kritiske råstoffer er det afgørende at foretage investeringer. På det seneste har europæiske offentlige banker såsom EIB og EBRD øget deres støtte til investeringer i efterforskning, minedrift og forarbejdning af kritiske råstoffer. EBRD og EU lancerede som led i det EU-medfinansierede **JUMP-projekt** en **fælles facilitet** på 50 millioner euro med henblik på at tilvejebringe egenkapitalinvesteringer til efterforskning. EIB-Gruppen iværksatte i marts 2025 et nyt strategisk initiativ vedrørende kritiske råstoffer med et årligt budget på 2 milliarder euro, og inden for rammerne af dette initiativ sigter EIB på at finansiere projekter i hele værdikæden for kritiske råstoffer og bidrage til at opfylde målene i forordningen om kritiske råstoffer.
- 68** For at lette investeringer i kritiske råstoffer **forpligtede** Kommissionen sig til inden udgangen af 2021 i delegerede retsakter om klassificering at udvikle kriterier for bæredygtig finansiering i mine-, udvindings- og forarbejdningssektoren. Fire år senere er dette stadig ikke sket. I april 2025 modtog Kommissionen et **forslag** fra den relevante arbejdsgruppe om at ajourføre EU-klassificeringssystemet, så det omfatter minedrift og raffinering af en række kritiske råstoffer: lithium, nikkel og kobber. På den anden side kan meget restriktive kriterier for bæredygtig finansiering ifølge EIB have en negativ indvirkning på støtteberettigelsen for projekter vedrørende kritiske råstoffer og hæmme finansieringen af sådanne projekter.
- 69** Ud over disse indsatser for at mobilisere private investeringer er der for nylig indledt adskillige nationale initiativer, hvor der anvendes offentlige midler til at støtte efterforskning, minedrift og forarbejdning, jf. **tekstboks 2**.

Tekstboks 2

Nationale indsatser for at støtte aktiviteter vedrørende kritiske råstoffer

I 2024 oprettede den statsejede tyske erhvervsfremmende bank KfW på regeringens vegne en **fond for kritiske råstoffer til en værdi af 1 milliard euro** for at støtte en bæredygtig forsyning af kritiske råstoffer til den tyske økonomi. Hvert enkelt projekt skulle modtage mellem **50 millioner og 150 millioner euro**. Due diligence-gennemgangen af de første projekter blev indledt i juli 2025.

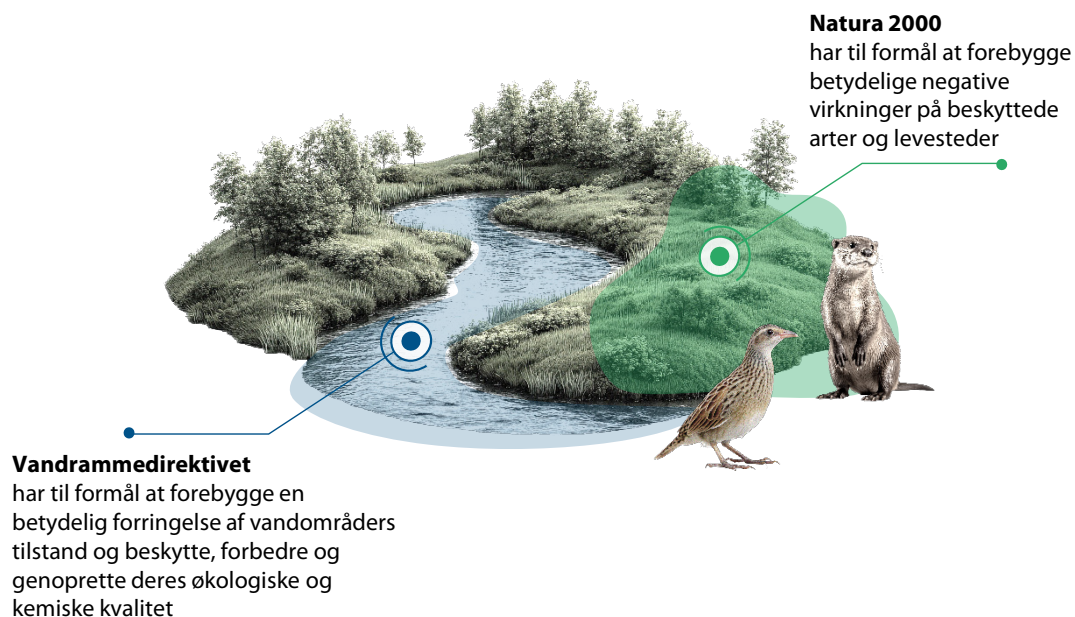
Andre medlemsstater såsom **Frankrig** og **Italien** har også planer om eller er allerede begyndt at oprette nationale råstoffonde.

Kilde: Revisionsretten.

Langvarige og komplekse tilladelsesprocedurer skaber en flaskehals for minedrift i EU

- 70** Allerede i 2008 blev det i [råstofinitiativet](#) bemærket, at det var meget vanskeligt hurtigt at bringe nye projekter vedrørende kritiske råstoffer ind i den operationelle fase, hovedsagelig på grund af de nationale tilladelsesprocedurers varighed. På det seneste blev det i [2023-konsekvensanalysen](#) af forordningen om kritiske råstoffer konkluderet, at tilladelsesprocedurerne var uforudsigelige og fragmenterede. Den tid, det tog at få tilladelse til minedrift, varierede mellem tre måneder og tre år. I Finland og Portugal kunne det i nogle tilfælde tage helt op til fire år. Det blev også konstateret, at forsinkelser som følge af klager over udstedte tilladelser udgjorde en betydelig flaskehals.
- 71** Vores spørgeundersøgelse viser, at næsten halvdelen af medlemsstaterne pegede på miljømæssige og sociale hensyn (som f.eks. forurening og "ikke i min baghave"-effekten) som den primære hindring for at øge den indenlandske udvinding. Seks medlemsstater har anført, at der opstår flaskehalse både på grund af utilstrækkelig administrativ kapacitet i den offentlige sektor (f.eks. udstedelse af tilladelser til minedrift og udnyttelse) og på grund af naturbeskyttelse - navnlig i forbindelse med vandrammedirektivet og Natura 2000-direktiverne.
- 72** I 2011 udsendte Kommissionen en [vejledning](#) om udvinding af ikkeenergimineraler og Natura 2000 for at lette situationen, og i 2019 blev denne vejledning suppleret med [casestudier](#). En så specifik vejledning fra Kommissionen findes ikke i forbindelse med vandrammedirektivet.
- 73** I [konsekvensanalysen](#) af forordningen om kritiske råstoffer blev det medgivet, at både vandrammedirektivet og Natura 2000-direktiverne forlængede varigheden af de fleste råstofrelaterede mineprojekter, navnlig fordi lovgivningen generelt kræver en miljøkonsekvensvurdering, før der kan udstedes projekttilladelser ([figur 15](#)). Denne vurdering (af alle projekter inden for dens anvendelsesområde, herunder projekter vedrørende kritiske råstoffer) varede i gennemsnit ét år, men med et interval på 5-27 måneder.

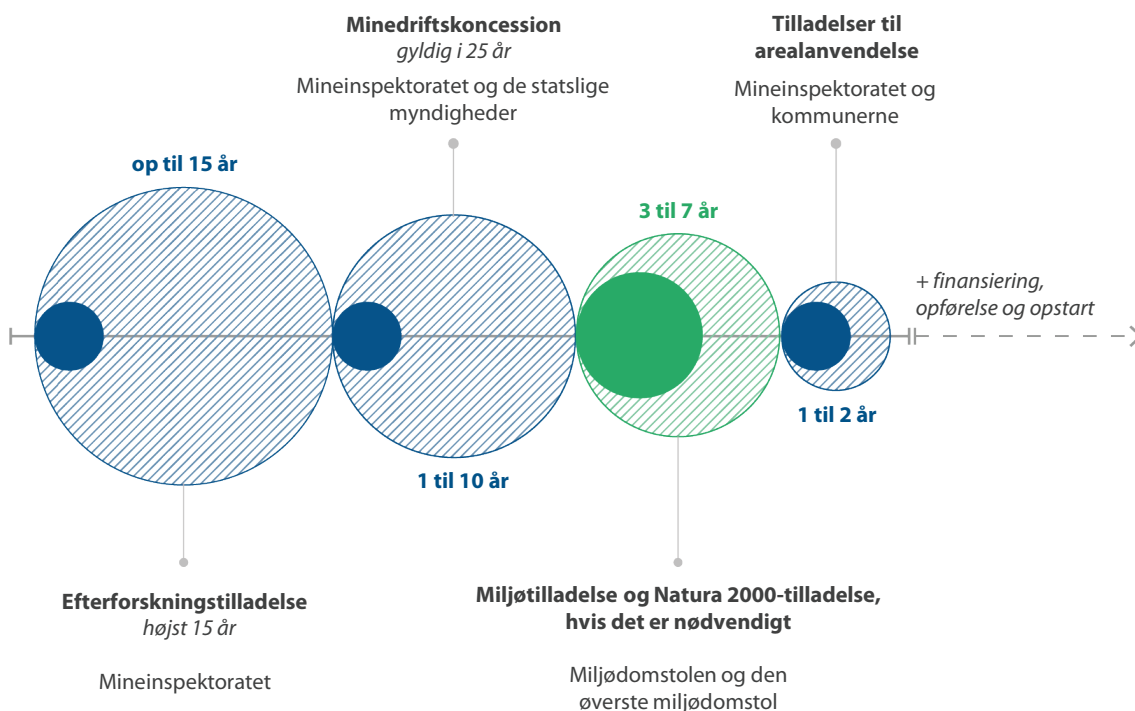
Figur 15 | For at få tilladelse kræves der en miljøkonsekvensvurdering

Kilde: Revisionsretten.

- 74** En [undersøgelse fra 2023](#) har vist, at der ved minedrift i gennemsnit går 15,7 år fra opdagelse til produktion (baseret på vurdering af 127 miner over hele verden i årene 2002-2023). I Spanien - det eneste EU-land, der var omfattet af undersøgelsen - var gennemsnittet 15 år. Generelt [anslås](#) det, at tidshorisonten for at sætte et mineprojekt i drift i EU typisk er mellem **10 og 15 år**, men kan være op til **20 år**. Eksemplet i [figur 16](#) viser den komplekse proces med at åbne en mine i Sverige, hvilket viser, at denne proces, som går fra efterforskningsfasen til produktionsfasen, kan tage endnu længere tid.

Figur 16 | Det kan tage over 30 år at åbne en mine i Sverige

Kilde: Revisionsretten, baseret på SVEMIN, 2025.

- 75** For at strømline processen skulle medlemsstaterne i henhold til forordningen om kritiske råstoffer senest i februar 2025 oprette nationale kvikskranks. Kvikskranksene skulle være ansvarlige både for ansøgninger om og tilladelser til mineprojekter. Pr. november 2025 var det imidlertid **kun 16 af de 27 medlemsstater**, der havde oprettet disse kvikskranks.

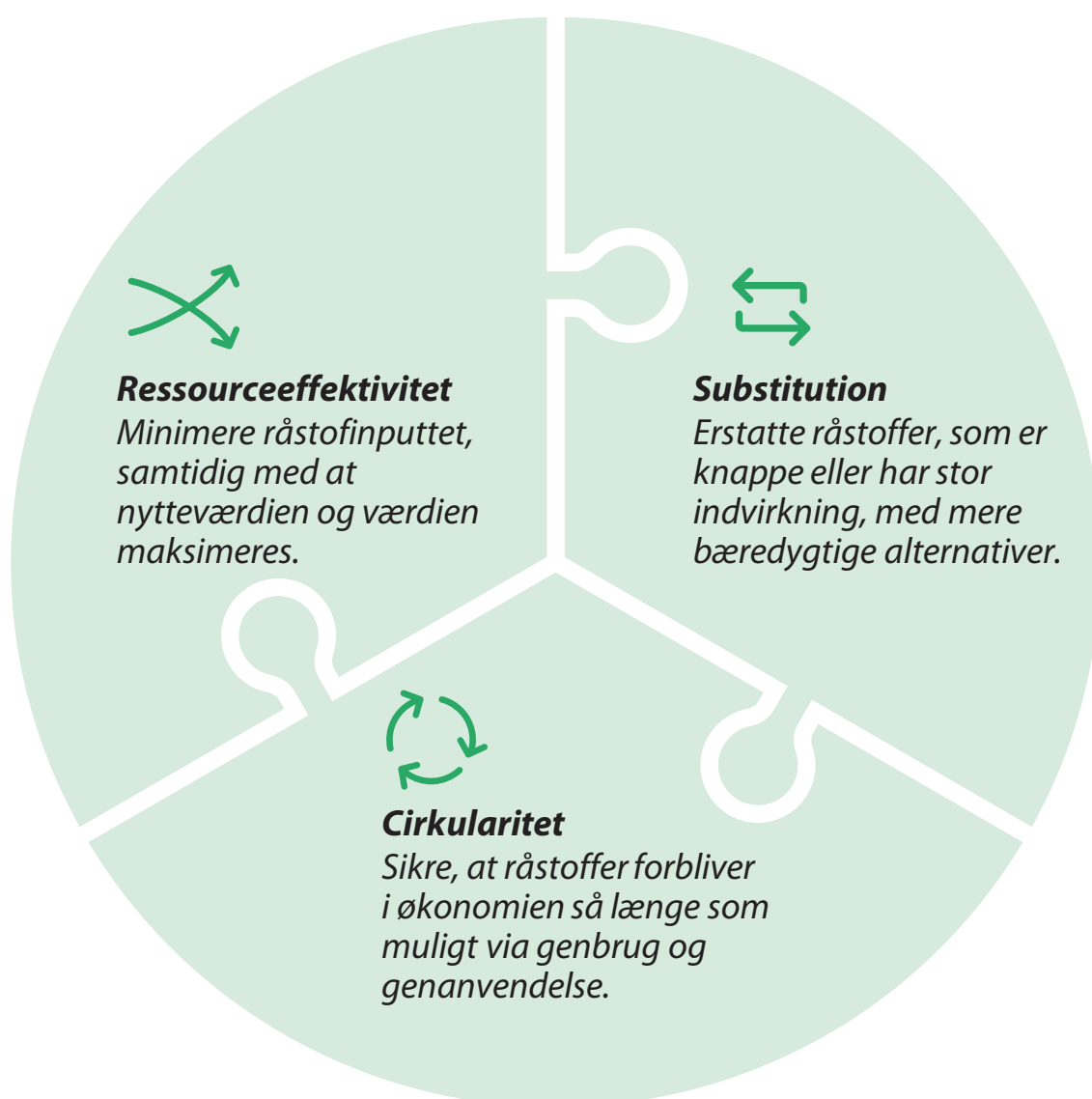
Potentialet i bæredygtig ressourceforvaltning udnyttes ikke fuldt ud

- 76** Bæredygtig anvendelse af ressourcer spiller en central rolle med hensyn til at mindske afhængigheden af primære kritiske råstoffer og afhjælpe vedvarende hindringer for konkurrenceevnen i EU's genanvendelsesindustri.
- 77** Vi vurderede, om:
- EU's politik dækker alle aspekter af ressourceforvaltningen for så vidt angår kritiske råstoffer
 - EU's genanvendelsesmål giver incitament til at genanvende kritiske råstoffer
 - EU's initiativer effektivt afhjælper markedshindringer for konkurrenceevnen inden for genanvendelse af kritiske råstoffer.

EU-lovgivningen dækker ikke substitution af kritiske råstoffer i tilstrækkelig grad, og de nationale cirkularitetsplaner vil sandsynligvis blive forsinket

78 Den europæiske fremstillingsindustri efterspørger efter kritiske råstoffer kan mindskes ved hjælp af bæredygtig ressourceforvaltning, som optimerer den måde, hvorpå råstofferne anvendes i hele deres livscyklus. **Figur 17** illustrerer de centrale aspekter af dette koncept, herunder ressourceeffektivitet, substitution og cirkularitet.

Figur 17 | Centrale aspekter af bæredygtig ressourceforvaltning

Kilde: Revisionsretten.

- 79** Et af de vigtigste mål i forordningen om kritiske råstoffer er at forbedre kritiske råstoffers cirkularitet og supplere den eksisterende lovgivning om behandling af råstoffer såsom affaldsrammedirektivet, direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr, forordningen om overførsel af affald og batteriforordningen.
- 80** I forordningen om kritiske råstoffer indførte Kommissionen et ikkebindende genanvendelsesmål på 25 % og en række foranstaltninger til forbedring af genanvendelsespraksis, substitution og ressourceeffektivitet, og den etablerede dermed en ramme for de forskellige aspekter af bæredygtig ressourceforvaltning. Den vigtigste foranstaltning vedrører et krav om, at medlemsstaterne udarbejder nationale cirkularitetsplaner. Fristen på to år for udarbejdelse af disse planer træder i kraft, når Kommissionen har vedtaget gennemførelsesretsakter, hvilke har til formål at opstille en liste over produkter, komponenter og affaldsstrømme med et betydeligt potentiale for nyttiggørelse af kritiske råstoffer. Disse gennemførelsesretsakter skulle oprindeligt vedtages den 24. maj 2025. På grund af forsinkelser var de imidlertid stadig ikke blevet vedtaget i november 2025, hvilket potentielt udsatte udarbejdelsen og gennemførelsen af planerne.
- 81** [Forordningen om nettonulindustri](#) har sammen med forordningen om kritiske råstoffer til formål at stabilisere forsyningskæden for vedvarende energi ved at styrke EU's produktion ([bilag I](#)), men den omhandler ikke substitution af kritiske råstoffer. Denne udeladelse er bemærkelsesværdig, fordi den vedrører det forsyningskædesegment, hvor der er størst behov for substitution af kritiske råstoffer, og hvor fremstillingsindustrien er i færd med at undersøge mulige løsninger ([tekstboks 3](#)).

Tekstboks 3

Eksempler på substitution af kritiske råstoffer

EU's industri er i færd med at undersøge muligheder for substitution af kritiske råstoffer. F.eks. kan bauxit, som anvendes i solpaneler, erstattes med ikkekritiske råstoffer såsom stål, kulfiber og polymerer. Hvis det ikke er teknisk eller økonomisk muligt at erstatte kritiske råstoffer, kan en mulig løsning være at ændre selve teknologien: F.eks. kan vindmøller gå fra at anvende permanente magneter til at anvende et design, hvor der anvendes færre eller slet ingen magneter.

Kilde: Taylor, N., Kuzov, T., Chatzipanagi, A., Carrara, S., Jakimow, M. et al., [Deep dive on critical raw materials for solar photovoltaics in the EU](#), 2025; Edoardo Righetti, Vasileios Rizos, [CEPS in-depth analysis: Reducing supply risks for critical raw materials](#), 2024.

Ingen EU-mål tilskynder til genanvendelse af alle kritiske råstoffer

82 Genanvendelsesmålene for kritiske råstoffer findes i en række forskellige EU-retsakter ([figur 18](#)).

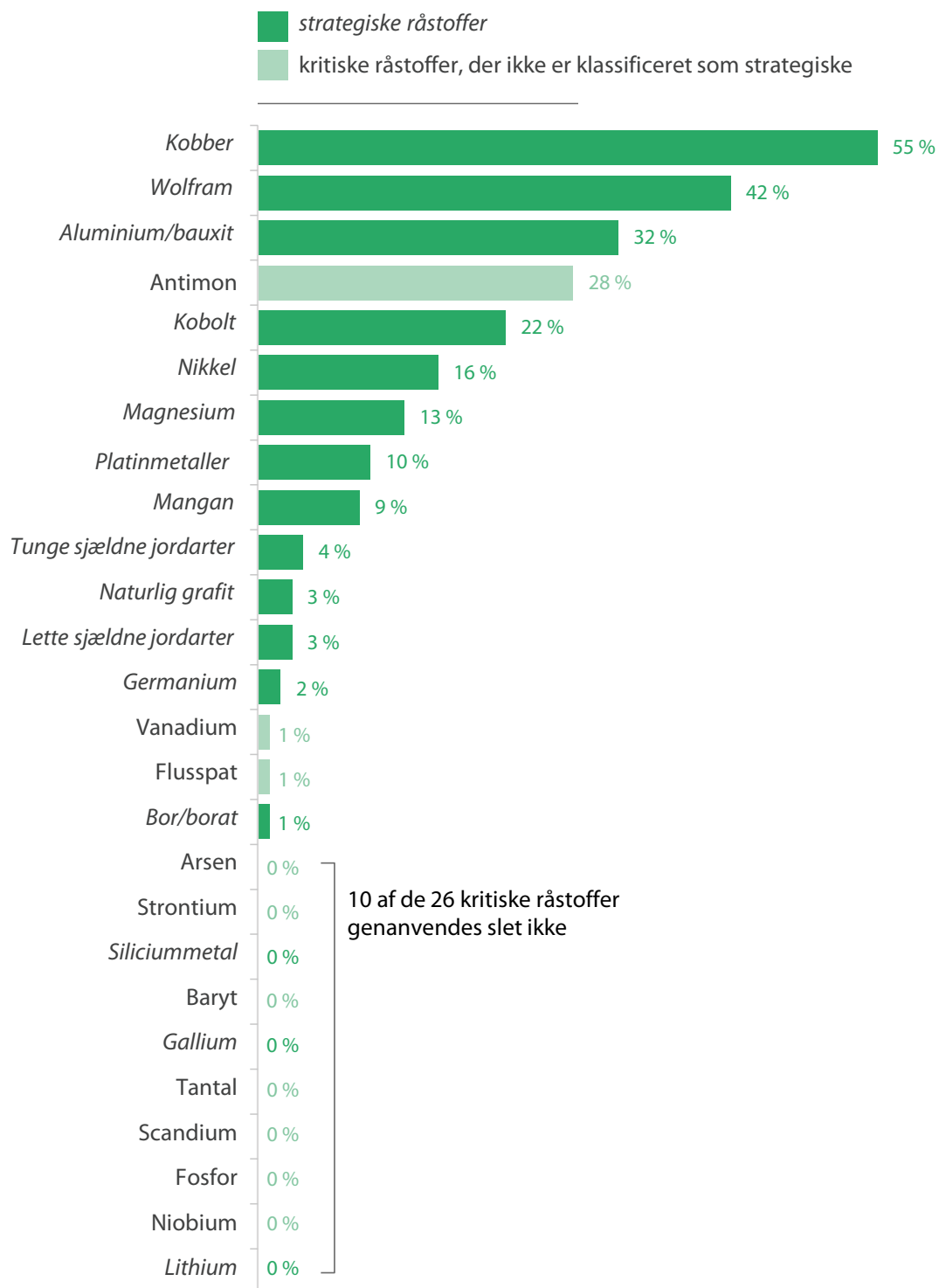
Figur 18 | Et kludetæppe af EU-mål for genanvendelse, nyttiggørelse og affaldsindsamling

Forordning/politik (frist)	Råstof/affald	Råstofs specifikke mål		Generelt mål for strategiske råstoffer	Generelt mål for genanvendelse og indsamling af affald		
Forordningen om kritiske råstoffer (2030)	Strategiske råstoffer			✓			
Batteriforordningen (2026, 2028, 2031, 2032)	Kobolt, lithium, nikkel, kobber (kun nyttiggørelsesmål)	✓	✓				
	Lithium-ion-batterier Nikkel-cadmium-batterier				✓		
Direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (fra august 2018 og fremefter - årligt)	Husholdnings-apparater, IT og telekommunikation, solcellepaneler					✓	✓
Affaldsrammedirektivet (2025, 2030, 2035)	Kommunalt affald						✓
		Nyttiggørelse af råstoffer	Genanvendt indhold i nye batterier	Genanvendelsesbaseret forbrug	Genanvendelses-effektivitet	Affaldsindsamling	Forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse

Kilde: Revisionsretten, på grundlag af EU-lovgivning.

83 Forordningen om kritiske råstoffer fastsætter et ikkebindende mål om, at mindst 25 % af EU's forbrug af strategiske råstoffer skal komme fra genanvendte kilder senest i 2030. De seneste tilgængelige data viser, at den gennemsnitlige inputsats for genanvendelse af udtjente råstoffer fortsat ligger under dette niveau for mange kritiske råstoffer. 7 af de 26 råstoffer, der er nødvendige i forbindelse med energiomstillingen ([figur 3](#)), har en genanvendelsesprocent på mellem 1 % og 5 %, og 10 af dem (herunder lithium, gallium og siliciummetal) genanvendes slet ikke ([figur 19](#)).

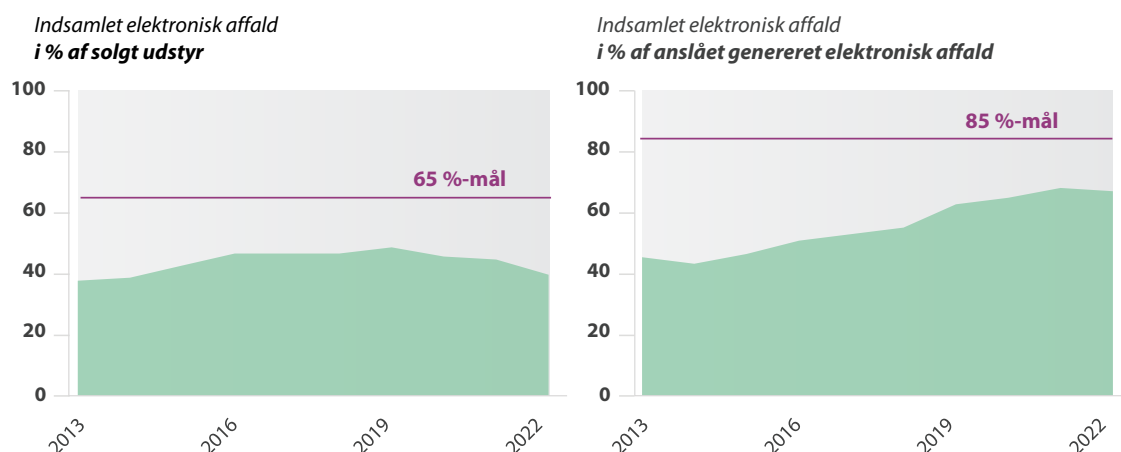
Figur 19 | EU: Lave genanvendelsesprocenter for kritiske og strategiske råstoffer

Kilde: Revisionsretten, baseret på GD GROW, *Study on the critical raw materials for the EU 2023* (bilag 11).

- 84** Med [batteriforordningen](#) blev der indført bindende og råstoffs specifikke mål for genanvendelse af visse kritiske råstoffer (f.eks. kobolt, kobber, lithium og nikkel). I forordningen fastsattes også mål for genanvendt indhold i de forskellige typer batterier, der indeholder disse råstoffer. Disse mål skal opfyldes mellem 2026 og 2032. I vores særberetning om [EU's industripolitik for batterier](#) bemærkede vi, at de sekundære kilder til råstoffer til batterier, navnlig genanvendelse af udtjente batterier, stadig er begrænsede.
- 85** I en tidligere [analyse vedrørende EU's foranstaltninger og nuværende udfordringer](#) bemærkede vi, at elektronisk affald indeholder store mængder kritiske råstoffer. Der produceres mere af dette affald end nogensinde før, men indsamlingsprocenten ligger fortsat et godt stykke under de mål, der er fastsat i direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr ([figur 20](#)). Som følge heraf går kritiske råstoffer i sådant affald tabt i EU's økonomi. For at øge indsamlingsprocenten fremsatte Kommissionen [henstillinger](#) til medlemsstaterne. I 2024 indledte den desuden [traktatbrudssager](#) mod 24 medlemsstater, fordi de ikke havde opfyldt direktivets indsamlings- og genanvendelsesmål.

Figur 20 | EU opfylder ikke indsamlingsmålene

Kilde: Revisionsretten, baseret på [WEEE-forummets rapport](#) - figur 3.3, 2025.

86 Ovennævnte EU-mål (punkt [82-85](#)) bidrager ikke til effektivt at fremme genanvendelse af specifikke kritiske råstoffer.

- Manglen på bindende mål for de enkelte kritiske råstoffer betyder, at efterspørgslen efter sekundære råstoffer (nyttiggjort fra affaldsprodukter) fortsat er uvis, og at markedsudbredelsen i vid udstrækning er frivillig.
- Målet i forordningen om kritiske råstoffer og de fleste andre genanvendelsesmål er primært inputbaseret og fokuserer på den samlede mængde affald, der indsamles eller forarbejdes med henblik på genanvendelse, uden at skelne mellem specifikke råstoffer såsom almindelige uædle metaller og små mængder individuelle kritiske råstoffer. Der er derfor intet incitament for genanvendelsesvirksomheder til at nyttiggøre specifikke kritiske råstoffer, navnlig ikke de råstoffer, der er vanskelige at udvinde. F.eks. nyttiggøres sjældne jordarter i elmotorer eller palladium indlejret i elektronik normalt ikke efter neddeling¹⁰.
- Den nuværende ramme for direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr sikrer ikke, at kritiske råstoffer i elektronisk udstyr indsamles og genanvendes til gavn for EU's økonomi.

Industriens konkurrenceevne hæmmes af markedshindringer for genanvendelse af kritiske råstoffer og lovgivningsmæssige hindringer

87 Genanvendelsessystemer for kritiske råstoffer fungerer godt i forbindelse med råstoffer, der anvendes i store mængder, såsom aluminium og kobber, men de er stadig underudviklet, når det gælder råstoffer, der anvendes i små mængder, eller som er indlejret i komplekse produkter, hvilket skyldes, at genanvendelse ofte ikke er økonomisk berettiget.

¹⁰ "Innovative requirements could boost circular economy of plastics and critical raw materials in vehicles", Europa-Kommissionen.

88 Ifølge [Det Internationale Energiagentur](#) er manglende stordriftsfordele en flaskehals for effektiv genanvendelse, og de globale markedsvilkår gør det vanskeligt for europæiske genanvendelsesvirksomheder at konkurrere med kinesiske genanvendelsesvirksomheder hvad angår omkostninger. Dette skyldes, at de kinesiske virksomheder har vertikal integration, stordriftsfordele og lave arbejdskraftomkostninger. Vores drøftelser med interessenter og vores dokumentgennemgang tyder på, at høje forarbejdningsomkostninger, manglende tilgængelighed af kritiske råstoffer og teknologiske hindringer er de væsentligste elementer, der hæmmer konkurrenceevnen i EU's genanvendelsesindustri, jf. [figur 21](#).

Figur 21 | Markedshindringer, der hæmmer konkurrenceevnen inden for genanvendelse af kritiske råstoffer

Lave indsamlingsprocenter

- Ringe adskillelse og indsamling af affaldsstrømme, der indeholder mange kritiske råstoffer, navnlig elektronik og batterier, på grund af begrænset lokal infrastruktur
- Affald, der indeholder kritiske råstoffer, eksporteres, hvilket mindsker EU's evne til at nyttiggøre og genanvende kritiske råstoffer på hjemmemarkedet

Tekniske udfordringer

- Kritiske råstoffer forekommer ofte i meget små mængder eller indgår i komplekse produkter, hvilket gør udvinding vanskelig og ineffektiv
- Mangel på skalerbare og omkostningseffektive genanvendelsesteknologier

Høje produktionsomkostninger og økonomisk konkurrence

- Høje forarbejdningsomkostninger (energi, arbejdskraft) mindsker den finansielle levedygtighed i forbindelse med genanvendelse af kritiske råstoffer
- Lavere omkostninger og færre regler giver virksomheder uden for EU en konkurrencefordel
- Dyre adskillelses- og rensningsomkostninger spænder ben for investeringer. Nye materialer er ofte billigere end genanvendte kritiske råstoffer

Kilde: Revisionsretten.

- 89** Desuden fjernede den reviderede [forordning om overførsel af affald](#) ikke hindringerne for import af elektronisk affald til EU. I en [undersøgelse](#)¹¹ fra 2024 bemærkes det endvidere, at forordningen gør det vanskeligt for affald at krydse grænserne inden for EU, hvilket resulterer i, at ca. [90 % af affaldet](#) behandles i det land, hvor det blev produceret. Repræsentanter for industrien fortalte os, at det også varierer fra medlemsstat til medlemsstat, hvordan affaldslovgivningen anvendes. Sådanne hindringer er problematiske for genanvendelsesanlæggene, som har brug for større stordriftsfordele, før de kan producere så store mængder nyttiggjorte råstoffer, at det er rentabelt¹².
- 90** Kommissionen har allerede indført foranstaltninger til at tackle de udfordringer, som genanvendelsesindustrien oplever, såsom EU-dækkende kriterier for affaldsfasens ophør for aluminium og kobber. Med forordningen om kritiske råstoffer indføres der nationale foranstaltninger vedrørende cirkularitet for at tilskynde til innovation. Disse foranstaltninger bør muliggøre hurtigere udstedelse af tilladelser og lette adgangen til finansiering af strategiske genanvendelsesprojekter. Desuden gøres det med henblik på at lette genanvendelse obligatorisk at mærke kritiske råstoffer i forbindelse med produkter som f.eks. vindmøller. Tilsvarende medfører [forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter](#) fra 2024, at der skal medtages oplysninger om produkters materialesammensætning med henblik på at lette deres demontering, reparerbarhed og genanvendelse. Forordningen vil også regulere mange energirelaterede produkter såsom solpaneler og fremme cirkularitet fra designfasen og fremefter. Alligevel er der stadig markedshindringer, og de begrænser den kommercielle levedygtighed for genanvendelsesaktiviteter, der fokuserer på kritiske råstoffer.

¹¹ Grabbe, H., og Léry Moffat, L. (2024), "A European circular single market for economic security and competitiveness", *Policy Brief* 20/2024, Bruegel, s. 14.

¹² Lander et al., "Financial viability of electric vehicle lithium-ion battery recycling", *iScience* 24, 2021.

EU's mærke for strategiske projekter kan give fordele, men mange projekter vil få svært ved at sikre forsyningen til EU senest i 2030

- 91** Forordningen om kritiske råstoffer omfatter et instrument for strategiske projekter, som skal styrke EU's evne til at udvinde, forarbejde og genanvende strategiske råstoffer og diversificere importen. For at projekter kan blive betragtet som strategiske, skal de være i overensstemmelse med Kommissionens oplysninger til ansøgere¹³ og eksperter¹⁴, idet de skal bidrage til EU's forsyningssikkerhed senest i 2030, dokumentere teknisk gennemførlighed, sikre bæredygtighed og socialt ansvar, skabe fordele på tværs af grænserne og skabe afsmittende virkninger i værdikæden.
- 92** Kommissionen iværksatte den første indkaldelse af projekter i maj 2024. Af de [170 indsendte ansøgninger](#) fokuserede 77 på udvinding, 58 på forarbejdning, 30 på genanvendelse og 5 på substitution. Kommissionen udvalgte 61 EU-baserede projekter (samlet i [47 integrerede projekter](#)) og 14 ikke-EU-projekter (samlet i [13 integrerede projekter](#)). Kommissionen iværksatte kun én indkaldelse af forslag i 2025, selv om forordningen kræver mindst fire åbne indkaldelser pr. år fra og med 2025.
- 93** Vi vurderede fordelene ved at udpege projekter som strategiske, og om disse projekter har potentiale til at forbedre EU's forsyningssikkerhed for kritiske råstoffer.

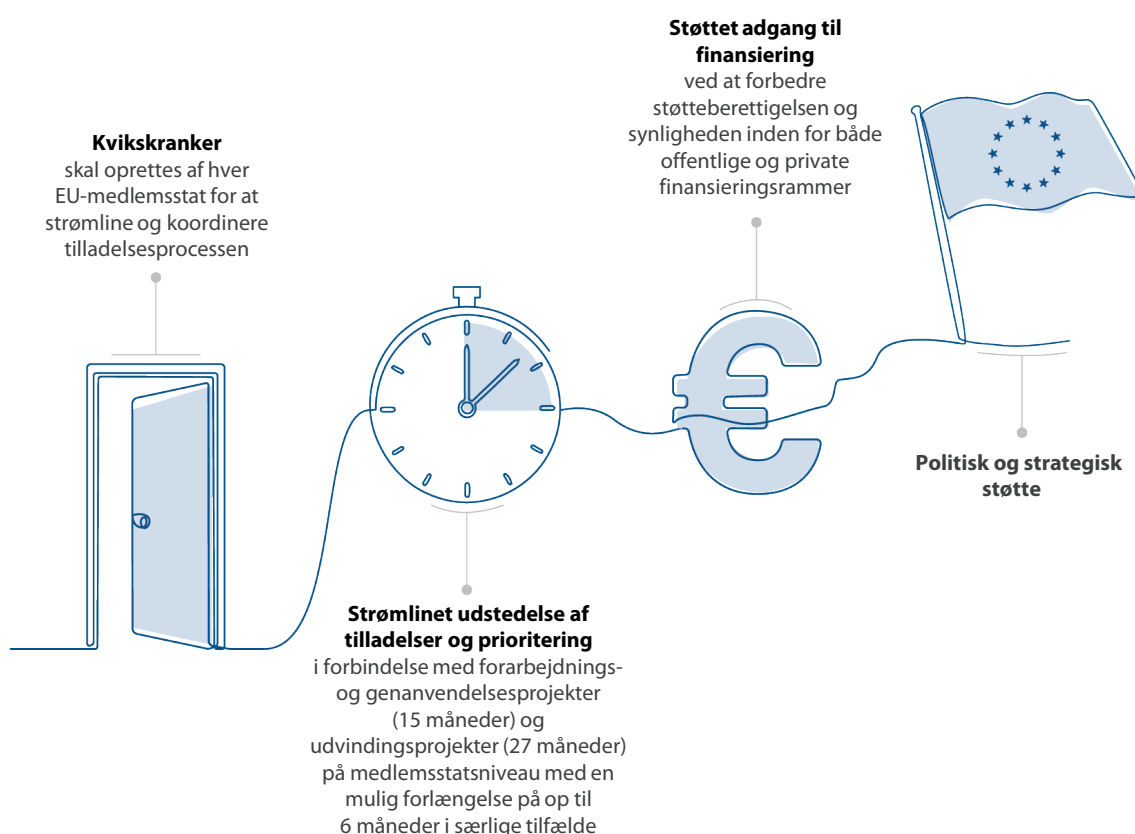
¹³ GD GROW: Strategiske projekter i henhold til ansøgervejledningen vedrørende forordningen om kritiske råstoffer, version 1.0, 23. maj 2024.

¹⁴ GD GROW: Indkaldelse af ansøgninger om strategiske projekter i henhold til forordningen om kritiske råstoffer. Vurdering af ansøgninger - briefing af eksperter, 10. oktober 2024.

Mærket for strategiske projekter kan give fordele, men der er stadig udfordringer med hensyn til udstedelsen af tilladelser og finansieringen

- 94** Udpegelsen af et projekt som strategisk i henhold til forordningen om kritiske råstoffer forventes at gavne forordningens gennemførelse (*figur 22*).

Figur 22 | Forventede fordele ved mærket "strategisk projekt"

Kilde: Revisionsretten, baseret på forordningen om kritiske råstoffer.

- 95** Vores spørgeundersøgelse viser, at de fleste medlemsstater mener, at strategiske projekter har potentiale til at kunne øge den indenlandske udvinding, forarbejdning og genanvendelse af råstoffer betydeligt. Strategiske projekter fokuserer imidlertid på strategiske råstoffer og ikke på alle kritiske råstoffer. Det betyder, at projekter, der f.eks. involverer niobium eller vanadium, som er afgørende inden for teknologier for ren energi, ikke kan anerkendes som strategiske.

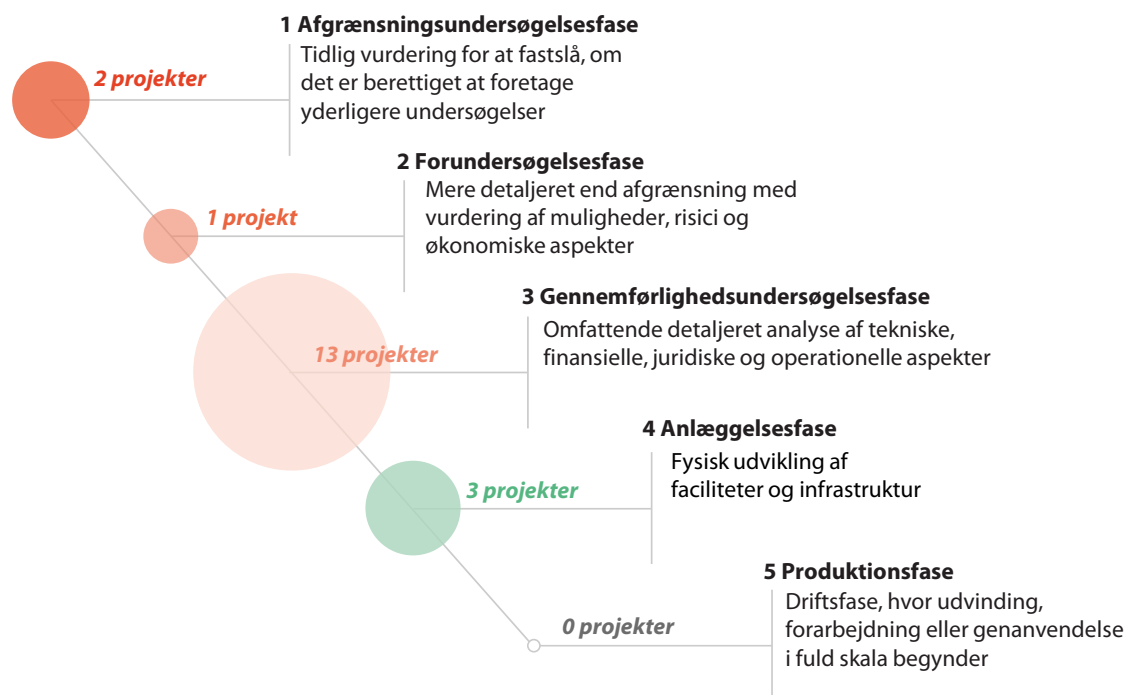
- 96** Forordningen fremskynder udstedelsen af tilladelser til godkendte strategiske projekter, men ikke til afviste projekter eller projekter med fokus på andre kritiske råstoffer. Strømlinede udstedelser af tilladelser letter hurtigere gennemførelse, men de endelige tidslinjer afhænger af eventuelle klager, og de er ikke medregnet i de begrænsede perioder for udstedelse af tilladelser. Vi analyserede Kommissionens vurdering af 19 udvalgte ansøgninger om strategiske projekter og konstaterede, at den for ni af ansøgningerne stadig angav udstedelse af tilladelser som en af de største risici, trods den planlagte fremskyndede udstedelse (*[bilag VII](#)*). Hertil kommer, at der ikke er sikret hurtigere udstedelse af tilladelser til projekter i tredjelande, da disse lande ikke er bundet af forordningens regler.
- 97** Ansøgninger i henhold til [forordningen om nettonulindustri](#) kan nyde godt af strømlinet anerkendelse, hvis de allerede finansieres med andre EU-midler, f.eks. fra Innovationsfonden, eller hvis de udpeges som væsentlige europæiske projekter. Dette gælder ikke for ansøgninger om strategiske projekter i henhold til forordningen om kritiske råstoffer. Desuden indeholder denne forordning ingen bestemmelser om EU-finansiering til strategiske projekter. I juli 2025 foreslog Kommissionen en forordning om oprettelse af en europæisk fond for konkurrenceevne, som skulle omfatte finansieringsmuligheder specifikt for strategiske projekter.
- 98** På det seneste er offentlige finansielle institutioner blevet mere aktive på dette område. I 2024 og 2025 afholdtes der møder i [undergruppen af udvalget for kritiske råstoffer](#) vedrørende koordinering af finansieringen af strategiske projekter, og EIB og EBRD deltog som observatører. 60 % af de udvalgte strategiske projekter ansøgte om EIB-finansiering og rådgivningsbistand.
- 99** Finansiell levedygtighed er ikke en betingelse for at blive udvalgt som et strategisk projekt i henhold til forordningen om kritiske råstoffer¹⁵. Vores analyse af 19 ansøgninger om strategiske projekter viser, at der i ét tilfælde var en projektiværksætter, som indgav en konkursbegæring, efter at projektet var blevet opført på listen over strategiske projekter. Vi konstaterede desuden, at et andet projekt modtog en positiv evaluering, men ikke blev udvalgt, fordi projektiværksætteren gik konkurs, inden Kommissionen offentliggjorde sin liste over strategiske projekter.

¹⁵ Artikel 6 i forordningen om kritiske råstoffer.

Mange strategiske projekter vil få svært ved at sikre forsyningen til EU senest i 2030

- 100** I forordningen om kritiske råstoffer blev det fremhævet, at projektansøgninger bør indeholde dokumentation for, at projekterne bidrager meningsfuldt til EU's forsyningssikkerhed og 2030-målene. Vi konstaterede, at beslutningen om at udvælge projekter på et "tidligt udviklingstrin" uden at kræve aftagningsaftaler kan begrænse deres faktiske bidrag med hensyn til at nå 2030-målene.
- 101** Kommissionens endelige beslutning om, hvorvidt et projekt skulle udvælges som strategisk, var baseret på en ekspertvurdering. Vores analyse af eksperternes vurdering af 19 succesfulde projektansøgninger viste, at den anslåede fulde produktionskapacitet (baseret på ansøgernes egenerklæringer) i ti tilfælde forventedes opnået mellem 2026 og 2029, i tre tilfælde i 2030 og i seks tilfælde efter 2030 - i ét tilfælde endda først i 2039 (*bilag VII*).
- 102** I 2025, da Kommissionen udvalgte projekterne, befandt de fleste af dem sig imidlertid kun i en tidlig udviklingsfase, hvilket gjorde det højst usandsynligt, at de ville bidrage meningsfuldt til 2030-målene. Til gengæld identificerede vi tre modne projekter, som med stor sandsynlighed vil bidrage til 2030-målene og skride frem på vellykket vis, uanset om EU godkender dem som strategiske projekter eller ej, eftersom de allerede befinder sig i anlæggelsesfasen (*figur 23*). Efterhånden som vi nærmer os 2030, vil fremtidige projekter få sværere og sværere ved at bidrage til målene (punkt *92*).

Figur 23 | De fleste strategiske projekter befinder sig stadig på de tidlige udviklingstrin

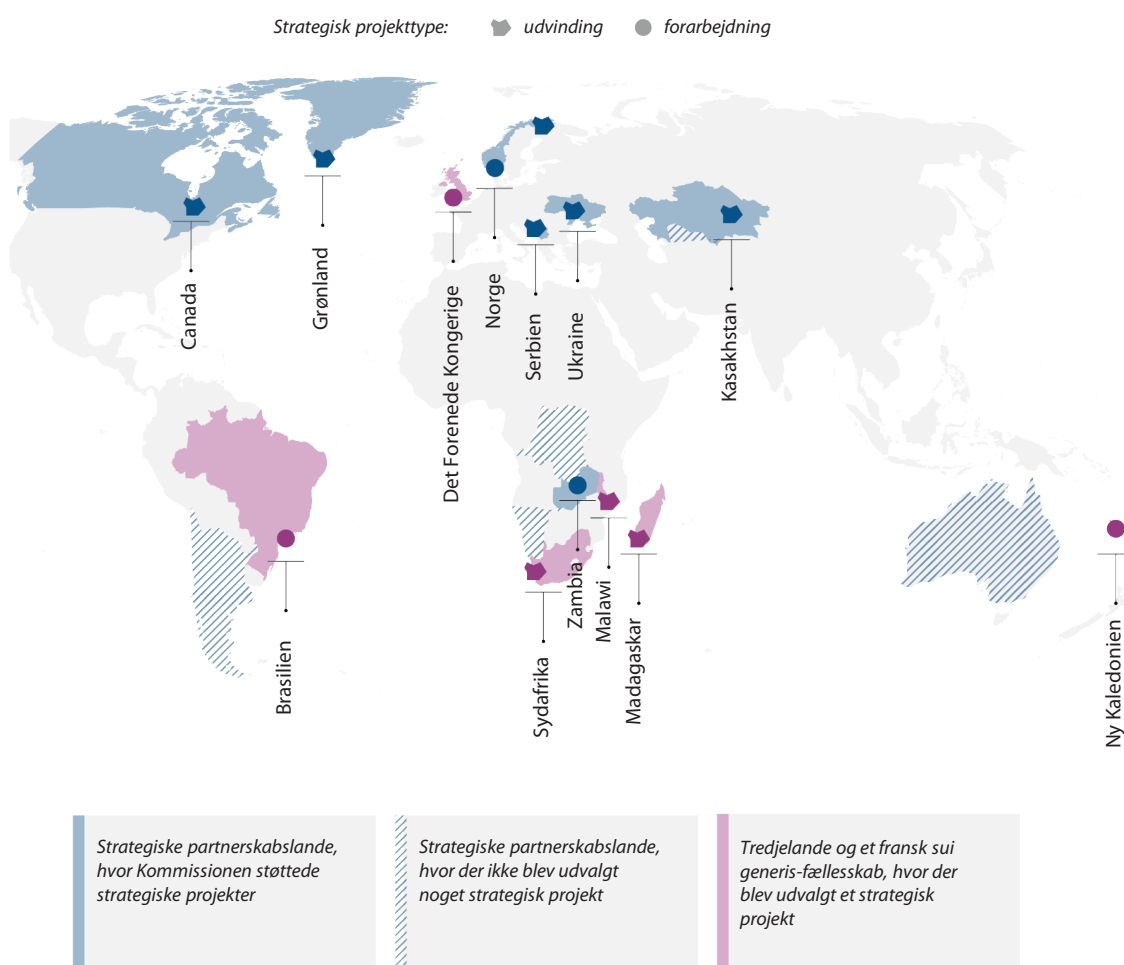

Kilde: Revisionsretten, baseret på ansøgernes egenerklæringer.

103 Vores analyse viste, at der for 12 af de 19 projektansøgninger i vores stikprøve enten var sikret aftagningsaftaler, eller at sådanne aftaler i nogle tilfælde ikke var nødvendige, da projektvirksomhederne (eller relaterede virksomheder) selv var de største aftagere. I de resterende syv projekter, herunder fire projekter i tredjelande, var der ikke sikret sådanne aftaler. Evalueringseksperterne advarede om, at der for fire projekter i tredjelande manglede en aftale med en europæisk aftager, og at dette udgjorde en alvorlig risiko i forhold til at bidrage til forsyningssikkerheden i EU. Trods advarslen gav eksperterne alligevel en positiv vurdering.

104 I forordningen om kritiske råstoffer understreges betydningen af at tage visse tredjelande i betragtning med henblik på at afbøde forsyningsrisici, nemlig tredjelande, hvor der findes en EU-samarbejds mekanisme såsom et strategisk partnerskab. Eksistensen af et sådant partnerskab spillede en rolle i udvælgelsesprocessen, men vi kunne ikke etablere en klar forbindelse mellem disse partnerskaber og de 19 strategiske projekter, som Kommissionen besluttede at støtte. En sådan forbindelse ville have været nødvendig for at kunne afbøde forsyningsrisici. Kommissionen støtter kun strategiske projekter i tredjelande i 7 af de 14 partnerskabslande. Seks af disse lande har udarbejdet en køreplan for råstoffer i samarbejde med Kommissionen, men vi var ikke i stand til at identificere en klar forbindelse mellem det strategiske projekt, der støttes i disse lande, og køreplanerne. Kommissionen besluttede desuden at støtte strategiske projekter i fem tredjelande, som ikke er omfattet af et strategisk partnerskab (figur 24), mens der i tre partnerlande ikke blev foreslået sådanne projekter.

Figur 24 | Strategiske projekter i tredjelande - omfattede lande

Kilde: Revisionsretten, baseret på egen analyse.

Vedtaget af Afdeling I, der ledes af Joëlle Elvinger, medlem af Revisionsretten,
i Luxembourg på mødet den 10. december 2025.

På Revisionsrettens vegne

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Tony Murphy'.

Tony Murphy
Formand

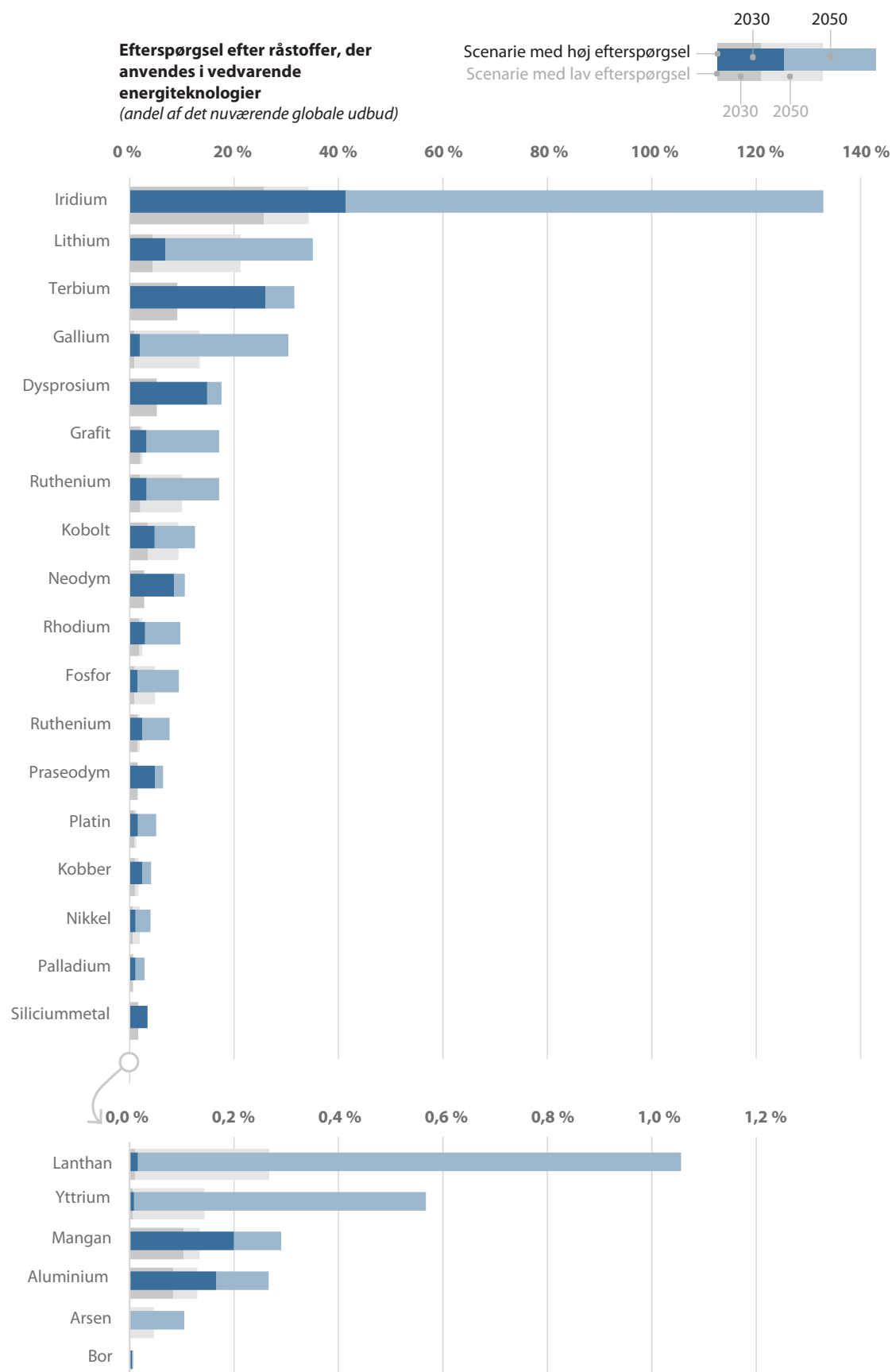
Bilag

Bilag I - Om revisionen

Kritiske råstoffers betydning for EU's energiomstilling

- 01** I lyset af EU's tilsagn om at reducere nettodrivhusgasemissionerne med mindst 55 % senest i 2030 og opnå nettonulemission senest i 2050 spiller kritiske råstoffer en afgørende rolle i at dekarbonisere energisystemet på vellykket vis. Eftersom over 75 % af EU's emissioner stammer fra energiproduktion og -forbrug, er en omfattende omstilling til vedvarende energikilder afgørende. Kritiske råstoffer er råstoffer, som Kommissionen anser for afgørende for EU's økonomi, og som indebærer en høj forsyningsrisiko. Baseret på den planlagte udbredelse af vedvarende energiteknologier i hele EU forventes det, at mængden af de kritiske råstoffer, der er behov for, vil stige betydeligt (*figur 1*). EU's årlige efterspørgsel efter de sjældne jordarter, der anvendes i vindmøllemotorer, *kan blive seksdoblet* i 2030. Det er derfor blevet afgørende at sikre, at de er tilgængelige. Efterspørgslen efter kritiske råstoffer kan dækkes gennem diversificeret import, indenlandsk udvinding og en mere bæredygtig ressourceforvaltning.

Figur 1 | Forventet EU-efterspørgsel efter kritiske råstoffer

Kilde: Revisionsretten, baseret på JRC, "Supply chain analysis and material demand forecast in strategic technologies and sectors in the EU - A foresight study", 2023.

- 02** Udviklingen i de seneste to årtier har fremhævet EU's strategiske sårbarhed over for afbrydelser i forsyningen af kritiske råstoffer. I 2010, hvor Kina leverede over 90 % af verdens sjældne jordarter, indførte landet eksportrestriktioner¹, hvilket førte til alvorlige globale prisstigninger og forsyningsknaphed².
- 03** Dette vidnede om, at EU var dybt afhængig af én enkelt ekstern leverandør for så vidt angår råstoffer, der er afgørende for omstillingen til ren energi. Samtidig blev risikoen for forsyningsafbrydelser øget på grund af stigende global efterspørgsel som følge af den grønne og den digitale omstilling, politisk ustabilitet i adskillige ressourcerige lande og forsyningskædernes koncentrerede karakter³.

EU's politikramme

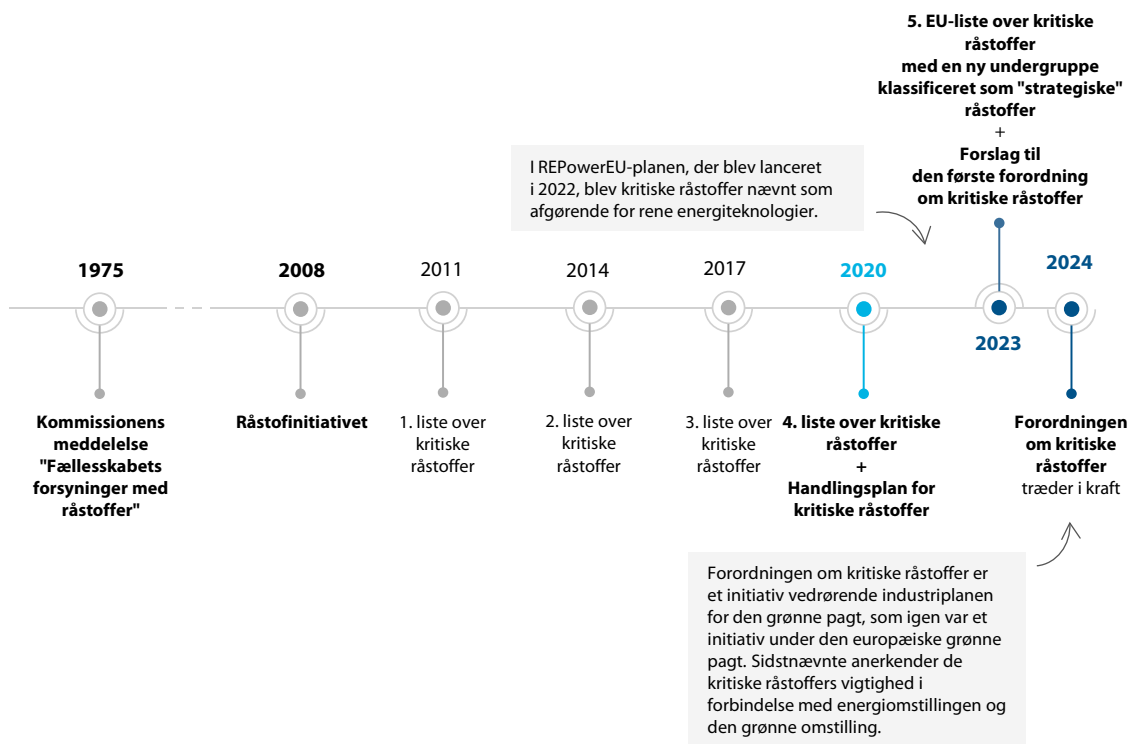
- 04** Som reaktion på de stigende bekymringer over EU's afhængighed af tredjelande med hensyn til kritiske råstoffer traf Europa-Kommissionen foranstaltninger med henblik på at sikre en sikker langsigtet forsyning. Høje forsyningsrisici for råstoffer blev allerede omhandlet i Kommissionens meddelelse fra 1975, [Fællesskabets forsyninger med råstoffer](#), og senere i [EU's råstofinitiativ](#) fra 2008, som udpegede ti afbødende aktiviteter, herunder én vedrørende definition af kritiske råstoffer. Den første af disse lister blev offentliggjort i 2011 og blev efterfulgt af fem andre lister. [Figur 2](#) viser EU's vigtigste initiativer vedrørende kritiske råstoffer.

¹ WTO, Dispute settlement, The disputes, DS395.

² Rohstoffinformation 61 (2025). Seltene Erden, Projekte-Förderung-Weiterverarbeitung.

³ *Global Material Resources Outlook to 2060*, OECD.

Figur 2 | De vigtigste initiativer vedrørende kritiske råstoffer

Kilde: Revisionsretten.

- 05** De vigtigste initiativer vedrørende kritiske råstoffer - som er afgørende både for EU's energiomstilling og opretholdelsen af den teknologiske og industrielle konkurrenceevne - blev indledt i 2020. I september 2020 vedtog Kommissionen handlingsplanen for kritiske råstoffer, et politikdokument, der foreslog ti foranstaltninger til afhjælpning af forsyningsrisici. Den udstikker kursen for en mere koordineret EU-tilgang og lægger fornyet vægt på indenlandsk udvinding, ressourceeffektivitet og strategiske partnerskaber med tredjelande.
- 06** Formålet med forordningen om kritiske råstoffer er at skabe sikre og modstandsdygtige forsyningskæder og samtidig sikre social og miljømæssig beskyttelse, diversificere importen af råstoffer og forbedre de kritiske råstoffers bæredygtighed og cirkularitet på EU-markedet. Et centralt element i forordningen vedrører anerkendelse af og støtte til "strategiske projekter" - som Kommissionen udvælger - i hele værdikæden for strategiske råstoffer.

07 Med forordningen blev der indført en ny undergruppe af kritiske råstoffer, nemlig de strategiske råstoffer. Dette nye koncept henviser til de råstoffer, der er mest afgørende for de strategiske teknologier, der anvendes på det grønne område, det digitale område, forsvarsområdet og luft- og rumfartsområdet. Med forordningen indførtes også ikkebindende kvantificerbare mål for strategiske råstoffer for at styrke EU's autonomi hvad angår forsyning af råstoffer, så det senest i 2030 kan sikres, at:

- mindst 10 % af EU's årlige forbrug af strategiske råstoffer udvindes internt i EU
- mindst 40 % af alle strategiske råstoffer forarbejdes i EU
- mindst 25 % af de strategiske råstoffer kommer fra genanvendte materialer
- højst 65 % af EU's årlige forbrug af strategiske råstoffer kommer fra ét enkelt tredjeland.

08 Forordningen om kritiske råstoffer styrker forsyningen af kritiske råstoffer, mens [forordningen om nettonulindustri](#) fra 2024 fokuserer på at opskalere EU's kapacitet til at producere rene teknologier. Disse to retsakter har sammen til formål at etablere en samlet tilgang, som skal sikre stabilitet i forsyningskæden for sektoren for vedvarende energi fra 2030 og fremefter.

Roller og ansvar

09 Kommissionen fremsætter over for Europa-Parlamentet og Rådet forslag til EU-lovgivning om kritiske råstoffer. Den ajourfører EU-listen og gennemfører sammen med medlemsstaterne handlingsplanen for kritiske råstoffer. Den fører også tilsyn med relevante finansieringsprogrammer og yder finansiering (sammen med medlemsstaterne). I henhold til forordningen om kritiske råstoffer skal Kommissionen overvåge forsyningsrisici for kritiske råstoffer, advare interessenter, hvis der opstår risiko for forsyningsafbrydelser, samt vurdere og godkende ansøgninger om strategiske projekter.

10 Gennemførelsen af politikken for kritiske råstoffer involverer flere organer i medlemsstaterne og en række generaldirektorater i Kommissionen. Generaldirektoratet for det Indre Marked, Erhvervspolitik, Iværksætteri og SMV'er (GD GROW) er ansvarligt for den overordnede politik, mens andre GD'er er involveret i særlige aspekter (GD ENER, GD ENV, GD INTPA, GD TRADE og JRC) eller i forvaltningen af finansieringen (GD ECFIN, GD NEAR, GD REGIO, GD RTD og SG Reform).

Revisionens omfang og revisionsmetoden

- 11** Formålet med vores revision var at vurdere, om EU's foranstaltninger sikrer en langsigtet sikker forsyning af kritiske råstoffer til EU's energiomstilling. Vi fokuserede på Kommissionens rolle. Vores revision omfattede finansiering relateret til kritiske råstoffer i programmeringsperioderne 2014-2020 og 2021-2027.
- 12** Vi undersøgte det arbejde, Kommissionen havde udført indtil oktober 2025. Vores analyse fokuserede på tre centrale elementer, der er afgørende for at opfylde målene i forordningen om kritiske råstoffer: diversificering af importen for at mindske afhængigheden, forøgelse af produktionen internt i EU og sikring af bæredygtig anvendelse af ressourcerne. Vi undersøgte, hvordan de vigtigste typer af EU-samarbejdsmekanismer med tredjelande (f.eks. strategiske partnerskaber) førte til en mere diversificeret import af kritiske råstoffer. Vi vurderede også EU's bestræbelser på at udvikle mulighederne for udvinding og forarbejdning af kritiske råstoffer i Europa med henblik på at mindske afhængigheden af eksterne leverandører. Derudover analyserede vi initiativerne til at øge cirkularitet, ressourceeffektivitet og substitution. Vi har også set nærmere på, hvordan EU's lister over og mål for råstoffer er blevet fastlagt, og om Kommissionen kan påvise EU-finansieringens effekt på forsyningen af kritiske råstoffer. Endelig vurderede vi, om EU's strategiske projekter har potentiale til at øge forsyningssikkerheden for kritiske råstoffer i EU, idet vi analyserede en stikprøve på 19 projekter, som var blevet udvalgt af Kommissionen.
- 13** Vi hørte også mange interessenter, herunder internationale organisationer (f.eks. IEA), NGO'er, repræsentanter for industrien, forskningsinstitutter og myndighederne i to medlemsstater. **Figur 3** viser, hvordan vi indhentede revisionsbevis med henblik på vores bemærkninger.

Figur 3 | Udført revisionsarbejde

Vi undersøgte	• Kommissionens arbejde og intern dokumentation i Kommissionens generaldirektorater (GD ENER, GD ENV, GD GROW, GD INTPA, GD TRADE og JRC) og Det Europæiske Miljøagentur • Dokumentgennemgang af undersøgelser og andre rapporter vedrørende kritiske råstoffer
Vi analyserede	• Nøgletal • Kommissionens vurdering af ansøgninger om strategiske projekter. En stikprøve på 19 udvalgte projekter blev foretaget for at dække forskellige projekttyper (udvinding, forarbejdning, genanvendelse og substitution) og omfattede både EU-baserede projekter og projekter i tredjelande • Kommissionens arbejde med strategiske partnerskaber vedrørende kritiske råstoffer og relevante handelsaftaler med tredjelande
Vi interviewede	• Forskellige generaldirektorater i Kommissionen (GD ENER, GD ENV, GD GROW, GD INTPA, GD TRADE og JRC) og Det Europæiske Miljøagentur • Repræsentanter fra en stikprøve på to medlemsstater (Tyskland og Sverige) udvalgt på grundlag af deres erfaring med forvaltning af kritiske råstoffer og deres energiforbrug fra vedvarende energikilder
Vi hørte	• EIB, IEA, IRENA og OECD • Videnskabsfolk, repræsentanter for industrien og NGO'er på et interessenthøringsmøde
Vores spørgeundersøgelse omfattede	• Alle medlemsstater

Kilde: Revisionsretten.

Bilag II - Antallet af screenede råstoffer er steget siden 2011

Individuelle råstoffer		
Aggregater	Helium	Rhenium
Aluminium/bauxit	Brint	Scandium
Antimon	Indium	Selen
Arsen	Jernmalm	Svovl
Baryt	Krypton	Potaske
Bentonit	Bly	Kvartssand
Beryllium	Kalksten	Siliciummetal
Vismut	Guld	Sølv
Bor	Gips	Strontium
Cadmium	Lithium	Talkum
Krom	Magnesit	Tantal
Kaolin	Magnesium	Tellur
Kobolt	Mangan	Tin
Kokskul	Molybdæn	Titan
Kobber	Naturlig grafit	Wolfram
Diatomit	Neon	Vanadium
Feldspat	Nikkel	Xenon
Flusspat	Niobium	Zink
Gallium	Perlit	Zirkonium
Germanium	Fosfor	Titanmetal
Hafnium	Råfosfat	
Platinmetaller		
Iridium	Platin	Ruthenium
Palladium	Rhodium	
Sjældne jordarter		
Lette sjældne jordarter	Tunge sjældne jordarter	
Cerium	Dysprosium	Lutetium
Lanthan	Erbium	Terbium
Neodym	Europium	Thulium
Praseodym	Gadolinium	Ytterbium
Samarium	Holmium	Yttrium
Biotiske materialer		
Naturgummi	Naturkork	Rundtræ
Sapelitræ	Naturligt teaktræ	

Materialer omfattet af vurderingen i 2014, men ikke i 2011

Materialer omfattet af vurderingen i 2017, men ikke i 2014

Materialer omfattet af vurderingen i 2020, men ikke i 2017

Materialer omfattet af vurderingen i 2023, men ikke i 2020

Kilde: Revisionsretten, baseret på GD GROW, [Study on the critical raw materials for the EU 2023](#) (bilag 11).

Bilag III - Genanvendelsesdata - forældede og med mangler

I forbindelse med kritikalitetsvurderingen anvendes der adskillige kilder til genanvendelsesdata. Datakvaliteten er blevet bedre, navnlig på grund af Kommissionens "[Material system analysis](#)". For 15 ud af 45 råstoffer blev der imidlertid kun anvendt globale data. For 11 råstoffer ligger referenceåret for bestemmelse af værdien før 2020.

Råstof	Værdi	Anvendelse-sområde	Offentlig-gørelse	Referenceår	Kilde
Aluminium	32 %	Globalt	2018	2018	International Aluminium Institute
Antimon	28 %	EU	2023	2016-2020	Kommissionen
Arsen	0 %	EU	2013		De Forenede Nationers Miljøprogram
Baryt	0 %	EU-27	2021	2012-2016	Kommissionen
Borat	1 %	EU-27	2023	2016-2020	Kommissionen
Cerium	1 %	Globalt	2023	2016-2020	Kommissionen
Kobolt	22 %	EU-28	2020	2012-2016	Kommissionen
Kobber	55 %	EU-27	2023		International Copper Association
Dysprosium	0 %	EU-28	2023	2016-2020	Kommissionen
Erbium	1 %	Globalt	2023	2016-2020	Kommissionen
Europium	1 %	EU-28	2023	2016-2020	Kommissionen
Flusspat	1 %	EU-27	2023	2016-2020	Kommissionen
Gadolinium	1 %	Globalt	2023	2016-2020	Kommissionen
Gallium	0 %	EU	2023	2016-2020	Kommissionen
Germanium	2 %	EU-28	2023	2016-2020	Kommissionen
Holmium	1 %	Globalt	2023	2016-2020	Kommissionen
Iridium	2 %	Globalt	2023	2016-2020	Kommissionen
Lanthan	1 %	Globalt	2023	2016-2020	Kommissionen
Lithium	0 %	EU-28	2023	2016-2020	Kommissionen
Lutetium	1 %	Globalt	2023	2016-2020	Kommissionen
Magnesium	13 %	EU-27	2023	2016-2020	Kommissionen
Mangan	9 %	EU-27	2020	2012-2016	Kommissionen
Naturlig grafit	3 %	EU-27	2020	2012-2016	Kommissionen
Neodym	1 %	EU-28	2023	2016-2020	Kommissionen
Nikkel	16 %	EU-27	2020	2012-2016	Kommissionen
Niobium	0 %	Globalt	2023	2016-2020	Kommissionen
Palladium	10 %	EU-27	2023	2016-2020	Kommissionen
Fosfor	0 %	EU	2021	2012-2018	Kommissionen
Platin	11 %	EU-27	2023	2016-2020	Kommissionen
Praseodym	10 %	Globalt	2023	2016-2020	Kommissionen
Rhodium	24 %	EU-27	2023	2016-2020	Kommissionen
Ruthenium	2 %	Globalt	2022	2022	Ekspertvurdering
Samarium	1 %	Globalt	2023	2016-2020	Kommissionen
Scandium	0 %	EU-28	2021	2012-2016	Kommissionen
Siliciummetal	0 %	EU-27	2023	2016-2020	Kommissionen
Strontium	0 %	Globalt	2022	2022	United States Geological Survey
Tantal	13 %	EU-27	2021	2012-2016	Kommissionen
Terbium	6 %	EU-28	2023	2016-2020	Kommissionen
Thulium	1 %	Globalt	2023	2016-2020	Kommissionen
Vanadium	1 %	EU-27	2021	2012-2016	Kommissionen
Ytterbium	1 %	Globalt	2023	2016-2020	Kommissionen
Yttrium	31 %	EU-28	2023	2016-2020	Kommissionen
Wolfram	42 %	EU-28	2023	2016-2020	Kommissionen
Vismut	0 %	EU-27	2021	2012-2018	Kommissionen
Titan	1 %	EU-27	2023	2016-2020	Kommissionen

Bilag IV - Begrænset dækning og detaljeringsgrad af handelsdataene

De foreliggende handelsdata viser, at de nuværende handelskoder ikke altid gør det muligt at skelne mellem individuelle råstoffer og mellem deres produktionsfaser; det gælder f.eks. for sjældne jordarter (lette og tunge). Handelsdataene kan også omfatte kritiske råstoffer fra kilder, der både er primære og sekundære, f.eks. platinmetaller. For nogle kritiske råstoffer er enten udvindings- eller forarbejdningsfasen ikke omfattet i dataene.

Kritiske råstoffer	Antal handelskoder	
	Udvinding	Forarbejdning
Magnesium	0	2
Siliciummetal	0	2
Scandium	0	2
Niobium	(1)	1
Strontium	1	0
Kokskul	1	1
Lithium	1	2
Antimon	1	2
Beryllium	1	2
Titan	1	2
Kobber	1	4
Aluminium	1	5
Wolfram	1	5
Borat	1	9
Kobolt	2	3
Mangan	2	3
Grafit	2	4
Råfosfat/fosfor	2	7
Nikkel	2	7
Tunge sjældne jordarter*	3	2
Lette sjældne jordarter*	3	4
Baryt	2	ikke forarbejdet
Feldspat	2	ikke forarbejdet
Flusspat	2	ikke omfattet
Tantal	biprodukt	1
Gallium	biprodukt	1
Arsen	biprodukt	2
Hafnium	biprodukt	2
Vanadium	biprodukt	3
Vismut	biprodukt	4
Germanium	biprodukt	2+(2)
Platinmetaller	biprodukt	7

For fire kritiske råstoffer er enten udvindings- eller forarbejdningsfasen ikke omfattet i dataene

Tre handelskoder kan ikke anvendes til Kommissionens vurdering på grund af deres høje aggregationsniveau

I tre handelskoder, der anvendes til Kommissionens vurdering, grupperes forskellige kritiske råstoffer sammen

* Der er ingen særskilte handelskoder for: de lette sjældne jordarter neodym og samarium de tunge sjældne jordarter gadolinium, holmium, lutetium, terbium, thulium, ytterbium og yttrium

For 27 kritiske råstoffer er udvindings- og forarbejdningsfasen (hvor det er relevant) omfattet af mindst én handelskode

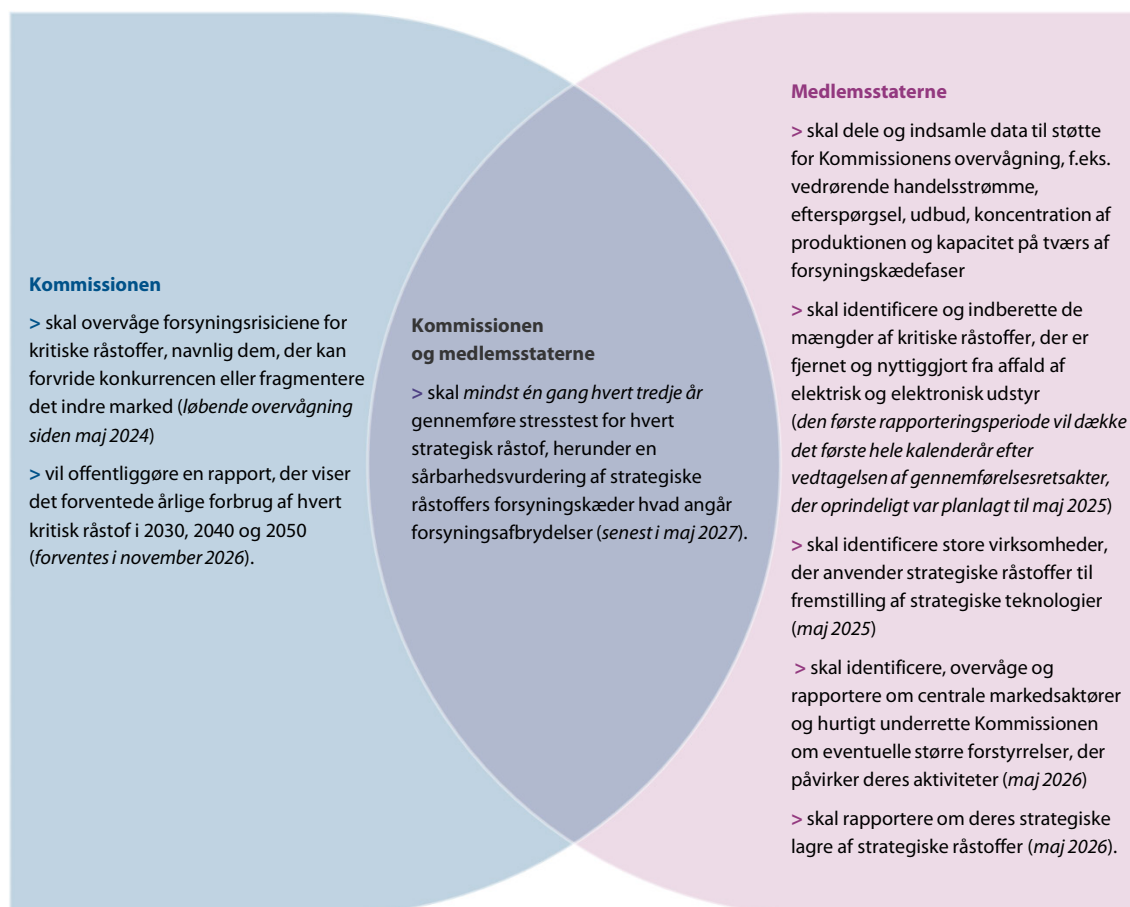
Kilde: Revisionsrettens analyse, baseret på oplysninger fra Kommissionen.

Bilag V - Sammenligning af lister over kritiske råstoffer og strategiske råstoffer

Kritiske råstoffer	EU's liste	Australiens liste	USA's liste	Indiens liste	Japans liste	Sydkoreas liste	Det Forenede Kongeriges liste
Antimon	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Arsen	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
Baryt/barium	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej
Bauxit/aluminium	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja	Nej
Bor	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej
Kobolt	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Kobber	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
Fluor, flussspat	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej
Gallium	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Germanium	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Grafit, naturlig grafit	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja
Lithium	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Magnesium	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja
Mangan	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Nej
Nikkel	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
Niobium	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Fosfor	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
Platinmetaller	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Sjældne jordarter (lette og tunge)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Scandium	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Silicium	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja
Strontium	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej
Tantal	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Wolfram	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Vanadium	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Indium	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Tellur	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja

Kilde: Revisionsretten, baseret på oplysninger fra det australske ministerium for industri, videnskab og ressourcer (2024).

Bilag VI - Krav til overvågning af forordningen om kritiske råstoffer

Kilde: Revisionsretten, baseret på forordningen om kritiske råstoffer.

Bilag VII - Analyse af stikprøven på 19 udvalgte projekter

Projekttype	Projektfase	Forventet startdato for produktionen*	Forventet dato for fuld kapacitet*	Eksperters vurdering af risici vedrørende udstedelse af tilladelser
Genanvendelse	Gennemførlighed	1.9.2026	1.1.2029	Udstedelse af tilladelser udgør en større risiko med hensyn til den fastsatte tidsfrist
Udvinding	Gennemførlighed	30.11.2026	31.3.2027	-
Udvinding	Gennemførlighed	1.11.2028	1.5.2029	Meget høj risikofaktor: manglende tilladelser (der er endnu ikke ansøgt om alle relevante tilladelser)
Udvinding	Gennemførlighed	1.9.2029	1.1.2031	Faktorer og risici, der kan gøre det vanskeligt at nå den forventede målproduktion senest i 2030
Forarbejdning	Gennemførlighed	1.12.2029	1.1.2031	Prognosen undervurderer den faktiske varighed af udstedelsen af tilladelser
Forarbejdning	Gennemførlighed	19.5.2024	28.11.2030	-
Udvinding	Afgrænsningsundersøgelse	1.6.2028	1.6.2030	Der er endnu ikke ansøgt om tilladelser, projektet er forhåndsgodkendt
Forarbejdning	Forundersøgelse	1.6.2028	1.6.2030	Forundersøgelse, der er ansøgt om tilladelser
Udvinding	Gennemførlighed	1.1.2028	1.1.2029	-
Udvinding	Gennemførlighed	1.6.2030	1.6.2033	Betænkeligheder i forbindelse med tilladelsesprocessen
Forarbejdning	Gennemførlighed	1.9.2026	1.9.2026	Ingen oplysninger om projektets tilladelsesstatus
Forarbejdning	Anlæggelse	30.10.2027	30.5.2029	-
Forarbejdning	Gennemførlighed	17.8.2026	1.10.2029	-
Udvinding	Gennemførlighed	1.4.2026	1.10.2029	-
Genanvendelse	Gennemførlighed	1.1.2029	1.1.2032	-
Udvinding	Afgrænsningsundersøgelse	1.1.2037	1.1.2039	-
Substitution	Anlæggelse	1.1.2026	1.7.2028	-
Udvinding	Gennemførlighed	18.6.2027	16.12.2027	-
Udvinding	Produktion	1.3.2026	1.3.2036	Tilladelser til anlæggelse og forarbejdning er endnu ikke sikret

* projektiværksætterens skøn

Kilde: Revisionsrettens analyse, baseret på eksperternes evaluering af de strategiske projektansøgninger.

Forkortelser

Forkortelse	Definition/forklaring
CINEA	Det Europæiske Forvaltningsorgan for Klima, Infrastruktur og Miljø
EBRD	Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling
EIB	Den Europæiske Investeringsbank
GD CLIMA	Generaldirektoratet for Klima
GD ECFIN	Generaldirektoratet for Økonomiske og Finansielle Anliggender
GD ENV	Generaldirektoratet for Miljø
GD GROW	Generaldirektoratet for det Indre Marked, Erhvervspolitik, Iværksætteri og SMV'er
GD INTPA	Generaldirektoratet for Internationale Partnerskaber
GD NEAR	Generaldirektoratet for Naboskabspolitik og Udvidelsesforhandlinger
GD REGIO	Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik
GD RTD	Generaldirektoratet for Forskning og Innovation
JRC	Det Fælles Forskningscenter (Europa-Kommissionens videnskabs- og videnstjeneste)
SG Reform	Taskforcen for Reform og Investering
Strategiske råstoffer	
WTO	Verdenshandelsorganisationen

Glossar

Term	Definition/forklaring
Aftagningsaftale	Kontraktmæssig aftale, hvorved en køber indvilliger i eller gives mulighed for at købe en bestemt mængde af en producents fremtidige produktion.
Cirkularitet	Politik eller praksis, som går ud på at genanvende eller regenerere produkter og ressourcer i hele værdikæden med henblik på at mindske affald.
EU-klassificeringssystemet	Klassificeringssystem til angivelse af, i hvor høj grad økonomiske aktiviteter er miljømæssigt bæredygtige.
Kritiske råstoffer	Økonomisk vigtige råstoffer, for hvilke der er en høj forsyningsrisiko.
Målettet efterforskning	Detaljeret undersøgelse, som foretages efter den første opdagelse af en mineralforekomst, med henblik på at tildele ressourcer til de områder, der har det største potentiale for vellykket udvinding.
Råstoffer	Andre stoffer end fødevarer eller brændsel, der anvendes som input til fremstilling.
Strategisk projekt	I forbindelse med denne beretning: en foranstaltning, der har til formål at gøre forsyningskæderne for strategiske råstoffer i EU mere modstandsdygtige.
Strategiske råstoffer	Råstoffer, der anses for at være særligt vigtige på grund af deres anvendelse i specifikke grønne eller digitale teknologier eller til forsvars- eller luft- og rumfartsanvendelser.
Udvinding	I forbindelse med denne beretning: at fjerne malme, mineraler og planteprodukter fra deres oprindelige kilder.
Værdikæde	Alle aktiviteter, som vedrører forsyningen af produkter til de endelige forbrugere, herunder alle led i forsyningskæden, men også aktiviteter såsom salg og markedsføring. Hvad angår råstoffer omfatter dette alle faser fra udvinding og forarbejdning over salg og anvendelse i fremstillingsindustrien til bortskaffelsesaktiviteter såsom nyttiggørelse og genanvendelse.

Kommissionens svar

<https://www.eca.europa.eu/da/publications/SR-2026-04>

Tidslinje

<https://www.eca.europa.eu/da/publications/SR-2026-04>

Revisionsholdet

Revisionsrettens særberetninger præsenterer resultaterne af dens revisioner vedrørende EU-politikker og -programmer eller forvaltningsspørgsmål i forbindelse med specifikke budgetområder. Med henblik på at opnå maksimal effekt udvælger og udformer Revisionsretten sine revisionsopgaver under hensyntagen til de risici, der knytter sig til forvaltningens resultatopnåelse eller regelefterlevelsen, de pågældende indtægters eller udgifters omfang, den fremtidige udvikling samt den politiske og offentlige interesse.

Denne forvaltningsrevision blev udført af Afdeling I - Bæredygtig brug af naturressourcer, der ledes af Joëlle Elvinger, medlem af Revisionsretten. Revisionsarbejdet blev ledet af Keit Pentus-Rosimannus, medlem af Revisionsretten, med støtte fra kabinetschef Annikky Lamp, attaché Daria Bochnar, ledende administrator Florence Fornaroli, opgaveansvarlig Jan Huth, de viceopgaveansvarlige Jolita Korzunienė og Marika Meisenzahl samt revisorerne Blerta Hima og Anna Kozlova. Laura McMillan ydede sproglig støtte.

Fra venstre til højre: Laura McMillan, Jolita Korzunienė, Florence Fornaroli, Annikky Lamp, Daria Bochnar, Keit Pentus-Rosimannus, Jan Huth, Marika Meisenzahl.

MEDDELELSE OM OPHAVSRET

© Den Europæiske Union, 2026

Den Europæiske Revisionsrets politik for videreanvendelse er fastsat i [Revisionsrettens afgørelse nr. 6-2019](#) om den åbne datapolitik og videreanvendelse af dokumenter.

Medmindre andet er oplyst (f.eks. i individuelle meddelelser om ophavsret), er det af Revisionsrettens indhold, der ejes af EU, licenseret i henhold til [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Det betyder, at videreanvendelse generelt er tilladt med korrekt angivelse af kilde og ændringer. Ved videreanvendelse af Revisionsrettens indhold må den oprindelige betydning eller det oprindelige budskab ikke fordrejes. Revisionsretten er ikke ansvarlig for eventuelle konsekvenser af videreanvendelsen.

Yderligere tilladelse skal indhentes, hvis specifikt indhold afbilder identificerbare privatpersoner, f.eks. på billeder af ansatte i Revisionsretten, eller omfatter tredjeparts værker.

Hvis en sådan tilladelse opnås, erstatter denne tilladelse ovenstående generelle tilladelse, og den skal klart anføre eventuelle begrænsninger i anvendelsen.

Tilladelse til at anvende eller gengive indhold, der ikke ejes af EU, skal eventuelt indhentes direkte hos indehaveren af ophavsretten.

Software og dokumenter, der er omfattet af industriel ejendomsret såsom patenter, varemærker, registrerede design, logoer og navne, er ikke omfattet af Revisionsrettens videreanvendelsespolitik.

EU-institutionernes websteder på europa.eu-domænet har links til websteder uden for europa.eu-domænet. Da Revisionsretten ikke har kontrol over disse websteder, anbefales det at gennemse deres privatlivspolitik og ophavsretspolitik.

Forsidefoto: © Ben - [stock.adobe.com](#).

Figur 1 er udformet af Revisionsretten ved hjælp af softwaren "Tableau", kort © [Mapbox](#) og © [OpenStreetMap](#), der er licenseret i henhold til [Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 license \(CC BY-SA\)](#).

Figur 3, 9, 12, 17, 18 og 21 er udformet ved anvendelse af ressourcer fra [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Alle rettigheder forbeholdes.

Figur 8 er udformet ved anvendelse af ressourcer fra Adobe Stock: "Periodic table of elements. Vector template for school chemistry lesson": © MicroOne - [stock.adobe.com](#)

Figur 15 er udformet ved anvendelse af ressourcer fra Adobe Stock:

- "corncrake png, transparent background": © DD - stock.adobe.com
- "an otter standing on its hind legs": © Dumitru - stock.adobe.com
- "Curved river landscape with lush greenery isolated on white transparent background": © Alien - stock.adobe.com

Figur 17 er udformet ved anvendelse af ressourcer fra Adobe Stock: "three step vector puzzle infographic template": © Michal Hubka - stock.adobe.com

Figur 22 er udformet ved anvendelse af ressourcer fra Adobe Stock:

- "A modern line art depiction of an open door in one continuous line, Open door continuous one line drawing. Vector illustration, Door, Construction, House line icon, minimal concept style": © line drawing - stock.adobe.com
- "Simple line art of an analog clock isolated on white background": © Ai_Images - stock.adobe.com
- "Single continuous line drawing of a euro currency. One continuous line of a euro currency sign. Vector illustration, Euro symbol in speech bubble": © SREEPOLOK - stock.adobe.com
- "Single Line Drawing of a Flag with Editable Stroke and Copy Space, Continuous one line empty, white flag drawing. Flag Vector illustration Single Line Drawing of a Flag with Editable Stroke and Copy"© Parboti - stock.adobe.com

Anvendelse af Revisionsrettens logo

Revisionsrettens logo må ikke anvendes uden Revisionsrettens forudgående samtykke.

HTML	ISBN 978-92-849-6242-6	ISSN 1977-5636	doi:10.2865/3975022	QJ-01-25-062-DA-Q
PDF	ISBN 978-92-849-6243-3	ISSN 1977-5636	doi:10.2865/3950057	QJ-01-25-062-DA-N

HVORDAN DER HENVISES TIL DENNE PUBLIKATION

Den Europæiske Revisionsret, [særberetning 04/2026](#) "Kritiske råstoffer for energiomstillingen - Politikken på området er ikke bundsolid", Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2026.

Hvis EU's energiomstilling skal lykkes, kræver det stigende mængder kritiske råstoffer. Vi vurderede en række foranstaltninger, der har til formål at sikre forsyningen af disse råstoffer, og som bl.a. sigter mod at diversificere importen, øge den indenlandske produktion og forbedre ressourceforvaltningen. Vi konstaterede, at EU oplever adskillige udfordringer. EU-lovgivningen udstikker en strategisk kurs, men dens mål er ikke blevet begrundet. Det har ikke givet håndgribelige resultater at diversificere importen, og produktionen og genanvendelsen af kritiske råstoffer hæmmes af flaskehalse. Trods hurtigere udstedelse af tilladelser vil mange strategiske projekter få svært ved at sikre forsyningen senest i 2030. Vi anbefaler, at Kommissionen styrker grundlaget for EU's råstofpolitik, sikrer, at diversificeringsindsatsen fører til en mere sikker forsyning, adresserer finansieringsflaskehalse, gør bedre brug af bæredygtig ressourceforvaltning og øger strategiske projekters merværdi.

Særberetning fra Revisionsretten udarbejdet i medfør af artikel 287, stk. 4, andet afsnit, TEUF.

DEN
EUROPÆISKE
REVISIONSRET

Den Europæiske Unions
Publikationskontor

DEN EUROPÆISKE REVISIONSRET
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tlf. +352 4398-1

Kontakt: eca.europa.eu/da/contact
Websted: eca.europa.eu
Sociale medier: @EUauditors